

Návrh možností rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji

Veronika Žídková

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika ŽÍDKOVÁ**
Osobní číslo: **M090308**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Marketing**

Téma práce: **Návrh možností rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- **Prostudujte odbornou literaturu se vztahem ke zvolenému tématu.**

II. Praktická část

- **Charakterizujte Zlínský kraj a jeho významné pamětihodnosti.**
- **Analyzujte současný stav v oblasti cestovního ruchu ve Zlínském kraji.**
- **Navrhňte možnosti rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji.**

Závěr

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

FORET, Miroslav a Věra FORETOVÁ, 2001. Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0207-X.

HRALA, Václav, 2002. Geografie cestovního ruchu. Vyd. 4. Praha: Idea servis. ISBN 80-85970-36-8.

HORNER, Susan a John SWARBROOKE, 2003. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0202-9.

HOŘEČEK, Milan, Peter MARIOT a Miroslav STRÍDA, 2007. Zeměpis cestovního ruchu. Vyd. 2. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti. ISBN 80-86034-64-X.

MALÁ, Vlasta a kol., 2002. Základy cestovního ruchu. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. ISBN 80-245-0439-1.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Miloslava Kubíčková, Ph.D.

Datum zadání bakalářské práce:

16. března 2012

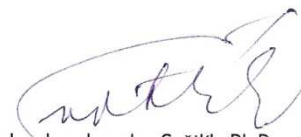
Termín odevzdání bakalářské práce:

27. dubna 2012

Ve Zlíně dne 6. dubna 2012

PaedDr. Josef Rydlo
ředitel ústavu

doc. Ing. Jaroslav Světlík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému;
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá současným stavem cestovního ruchu ve Zlínském kraji a návrhem na jeho rozvoj. Teoretická část popisuje cestovní ruch a základní pojmy týkající se tohoto tématu. Praktická část charakterizuje Zlínský kraj a jeho významné pamětihodnosti. Následně analyzuje současný stav cestovního ruchu ve Zlínském kraji. V závěru jsou využity získané poznatky a navrženy možnosti na jeho rozvoj.

Klíčová slova: Cestovní ruch, Zlínský kraj, SWOT analýza, Rozvoj, Předpoklady

ABSTRACT

This thesis deals with the current state of tourism in the Zlín Region and a proposal for its development. The theoretical part describes tourism and the basic concepts related to this topic. The practical part describes the Zlín Region and its major attractions. Then the practical part analyzes the current state of tourism in the Zlín Region. At the end of the thesis the knowledge gained are used and options for its development are proposed.

Keywords: Tourism, Zlín Region, SWOT analysis, Development, Suppositions

Touto cestou bych ráda poděkovala paní Ing. Miloslavě Kubíčkové, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady, které mi poskytovala během vypracování této bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ POJMY TÝKAJÍCÍ SE CESTOVNÉHO RUCHU	12
1.1 CESTOVNÍ RUCH	12
1.2 SUBJEKT CESTOVNÍHO RUCHU	12
1.3 OBJEKT CESTOVNÍHO RUCHU	14
2 ČINITELÉ OVLIVŇUJÍCÍ CESTOVNÍ RUCH	15
2.1 SELEKTIVNÍ PŘEDPOKLADY	15
2.2 LOKALIZAČNÍ PŘEDPOKLADY	17
2.3 REALIZAČNÍ PŘEDPOKLADY.....	18
3 TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU	19
3.1 TYPY CESTOVNÍHO RUCHU DLE PŘEVAŽUJÍCÍ MOTIVACE ÚČASTI.....	19
3.2 CESTOVNÍ RUCH DLE MÍSTA REALIZACE	20
3.3 TYPY CESTOVNÍHO RUCHU DLE VZTAHU K PLATEBNÍ BILANCI.....	21
3.4 TYPY CESTOVNÍHO RUCHU DLE ZPŮSOBU FINANCOVÁNÍ.....	21
3.5 TYPY CESTOVNÍHO RUCHU DLE DÉLKY POBYTU.....	21
3.6 TYPY CESTOVNÍHO RUCHU DLE ZPŮSOBU ZABEZPEČENÍ CESTY	21
3.7 TYPY CESTOVNÍHO RUCHU DLE POČTU ÚČASTNÍKŮ	22
3.8 TYPY CESTOVNÍHO RUCHU DLE PŘEVAŽUJÍCÍHO PROSTŘEDÍ POBYTU.....	22
4 MARKETING	23
4.1 MARKETINGOVÝ MIX CESTOVNÍHO RUCHU.....	23
4.1.1 Produkt	23
4.1.2 Cena.....	23
4.1.3 Distribuce, místo	23
4.1.4 Propagace	24
4.1.5 Lidé.....	24
4.1.6 Spolupráce	24
4.1.7 Balíčky služeb	25
4.1.8 Programming.....	25
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
5 CHARAKTERISTIKA ZLÍNSKÉHO KRAJE	27
5.1 VÝZNAMNÉ PAMĚTIHODNOSTI ZLÍNSKÉHO KRAJE	28
5.1.1 Arcibiskupský zámek a zahrady Kroměříž	28
5.1.2 ZOO a zámek Zlín-Lešná.....	30
5.1.3 Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm	31
5.1.4 Zámek Buchlovice.....	32
6 PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU VE ZLÍNSKÉM KRAJI	34
6.1 ZLÍNSKO	34
6.1.1 Přírodní předpoklady	34
6.1.2 Kulturní předpoklady	35
6.2 KROMĚŘÍŽSKO.....	38
6.2.1 Přírodní předpoklady.....	39

6.2.2	Kulturní předpoklady	40
6.3	UHERSKOHRADIŠŤSKO.....	42
6.3.1	Přírodní předpoklady	43
6.3.2	Kulturní předpoklady	43
6.4	VSETÍNŠKO	45
6.4.1	Přírodní předpoklady	46
6.4.2	Kulturní předpoklady	47
6.5	DOPRAVNÍ PŘEDPOKLADY ZLÍNSKÉHO KRAJE	49
6.5.1	Silniční doprava.....	49
6.5.2	Železniční doprava	50
6.5.3	Letecká doprava	50
6.5.4	Městská hromadná doprava.....	51
6.5.5	Cyklistická doprava	51
6.6	UBYTOVACÍ PŘEDPOKLADY ZLÍNSKÉHO KRAJE	51
6.6.1	Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011	51
7	NÁVŠTĚVNOST ZLÍNSKÉHO KRAJE	54
8	SWOT ANALÝZA	56
8.1	PŘÍRODNÍ PŘEDPOKLADY	56
8.1.1	Silné stránky	56
8.1.2	Slabé stránky	56
8.1.3	Příležitosti.....	57
8.1.4	Hrozby	57
8.2	KULTURNÍ PŘEDPOKLADY	57
8.2.1	Silné stránky	57
8.2.2	Slabé stránky	58
8.2.3	Příležitosti.....	58
8.2.4	Hrozby	58
8.3	DOPRAVNÍ PŘEDPOKLADY	58
8.3.1	Silné stránky	58
8.3.2	Slabé stránky	59
8.3.3	Příležitosti.....	59
8.3.4	Hrozby	59
8.4	UBYTOVACÍ A STRAVOVACÍ PŘEDPOKLADY	60
8.4.1	Silné stránky	60
8.4.2	Slabé stránky	60
8.4.3	Příležitosti.....	61
8.4.4	Hrozby	61
9	MOŽNOSTI ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU ZLÍNSKÉHO KRAJE	62
	ZÁVĚR	65
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	66
	SEZNAM OBRÁZKŮ	69
	SEZNAM TABULEK.....	70

ÚVOD

Pro lidskou společnost je v dnešní době cestovní ruch neodmyslitelnou součástí života. Každoročně se dává do pohybu na celém světě obrovské množství lidí, kteří cestují a opouštějí přechodně místa svého trvalého bydliště většinou za účelem rekreace, poznání, styku s lidmi a z mnoha dalších důvodů. Hlavním podnětem je úmyslná změna prostředí, díky níž člověk uspokojuje některé ze svých potřeb jako například odpočinek, relaxace, pohyb, kulturní zážitky a další, pro jejichž uspokojení nenabízí místo stálého bydliště dostatečné podmínky, popřípadě požadovanou kvalitu uspokojení.

Zlínský kraj poskytuje přírodu i turistickou infrastrukturu pro rozvoj různých druhů cestovního ruchu. Horské oblasti Bílých Karpat (biosférická rezervace UNESCO), Vsetínských vrchů, Javorníků či Hostýnských vrchů nabízí možnosti pro různé druhy letních i zimních sportů a rekreace. V kulturně orientovaném cestovním ruchu hraje velmi významnou roli Kroměříž se zámekem a zahradami. Pro církevní turistiku je velmi atraktivní poutní kostel Svatý Hostýn a Velehrad, hojně navštěvované jsou také hrad Buchlov a zámek Buchlovice. V kraji se nachází celostátně významné lázně Luhačovice. Se Zlínským krajem a jeho image jsou z hlediska cestovního ruchu nejvíce spojeny pojmy: folklorní a historické oblasti (Slovácko, Valašsko, Haná), hory a pohoří (Bílé Karpaty, Beskydy a Chřiby), významná města (Kroměříž, Uherské Hradiště, Zlín), osobnosti (Cyril a Metoděj, Jan Amos Komenský, Tomáš Baťa). To vše dělá z tohoto kraje velmi oblíbenou a navštěvovanou turistickou destinaci.

Práce je rozdělena do dvou částí, první je část teoretická, na kterou přímo navazuje část praktická. V teoretické části jsou popsány základní pojmy týkající se problematiky cestovního ruchu, jako například subjekt a objekt cestovního ruchu. Dále je blíže specifikována typologie cestovního ruchu v závislosti na převládajících motivech účasti na cestovním ruchu a způsobu jeho realizace. Jako poslední bod této části je popsán marketingový mix cestovního ruchu a jeho hlavní body. Praktická část se již přímo zabývá problematikou zvoleného tématu, a tedy základní charakteristikou Zlínského kraje a jeho významných pamětihodností. Následně se tato práce věnuje současnému stavu cestovního ruchu tím, že analyzuje jeho základní předpoklady, z nichž je potom sestavena SWOT analýza a nakonec ze získaných poznatků jsou navrženy možné cesty ke zlepšení stávající situace a rozvoji cestovního ruchu ve Zlínském kraji.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY TÝKAJÍCÍ SE CESTOVNÉHO RUCHU

1.1 Cestovní ruch

Můžeme chápat jako činnost člověka, který cestuje na přechodnou dobu do místa mimo své trvalé bydliště a to na dobu méně než 1 rok u mezinárodního cestovního ruchu, u domácího cestovního ruchu méně než 6 měsíců. (Malá a kol., 2002)

- Základní rysy cestovního ruchu:
 - dočasná změna místa trvalého bydliště a přechodný pobyt mimo něj,
 - nevýdělečná povaha cesty a pobytu (většinou bývají uskutečňovány ve volném čase),
 - vytváření a navazování nových vztahů mezi lidmi.
- Výše uvedená definice cestovního ruchu z tohoto pojmu vylučuje:
 - cesty v místě stálého bydliště,
 - přistěhování za prací na přechodnou dobu,
 - migrace obyvatel.

V souvislosti s definováním pojmu cestovní ruch byly popsány i další pojmy, které nám rozlišují různé typy účastníků cestovního ruchu jak v domácím, tak i v mezinárodním cestovním ruchu. Jsou to tzv. subjekty cestovního ruchu. (Indrová a kol., 2009; Malá a kol., 2002)

1.2 Subjekt cestovního ruchu

Myslí se tím účastník cestovního ruchu. Z pohledu ekonomiky je jím každá osoba cestující mimo místo svého trvalého bydliště a uspokojující tak své potřeby spotřebou statků a služeb cestovního ruchu obvykle ve volném čase. Stojí tak na straně poptávky. Z pohledu statistiky je účastníkem cestovního ruchu návštěvník, turista a výletník. Své místo zde má ale také stálý obyvatel jakožto potenciální zákazník domácího a zahraničního cestovního ruchu. (Hesková a kol., 2006)

Stálý obyvatel

V mezinárodním cestovním ruchu se tímto rozumí osoba, která žije v dané zemi nejméně jeden rok před příjezdem do jiné země na dobu do 1 roku.

V domácím cestovním ruchu je tímto pojmem označována osoba, která v daném místě žije alespoň šest měsíců před příjezdem na jiné místo na dobu do 6 měsíců.

Návštěvník

V mezinárodním cestovním ruchu je to osoba cestující do jiné země, než ve které má stálé bydliště na dobu kratší jak jeden rok, přičemž hlavním cílem cesty není výdělečná činnost.

V domácím cestovním ruchu je za návštěvníka považována osoba, která cestuje na jiné místo, než ve kterém má své trvalé bydliště a to na dobu nepřekračující šest měsíců, přičemž hlavním účelem cesty není výdělečná činnost.

Turista

V mezinárodním cestovním ruchu je turistou osoba, která cestuje do jiné země, než ve které má své bydliště a to na dobu nejméně jednoho přenocování, ne však na dobu delší jednoho roku, přitom hlavní důvod cesty je jiný než výdělečná činnost.

V domácím cestovním ruchu se turistou rozumí osoba, která má bydliště v odlišné zemi, než do níž cestuje na dobu zahrnující alespoň jedno přenocování, ne však na dobu přesahující šest měsíců a se záměrem jiným než vykonání výdělečné činnosti.

V souvislosti s délkou pobytu rozlišujeme:

- turista na dovolené – to je turista, který pobývá na určitém místě více nocí nebo dnů,
- krátkodobě pobývajícím turistou – cestuje na dané místo na dobu trvající více jak 24 hodin, zahrnující přinejmenším jedno přenocování.

Výletník

V mezinárodním cestovním ruchu je výletníkem osoba, která cestuje do jiné země, ve které nemá své trvalé bydliště na dobu nepřekračující 24 hodin a bez přenocování, přitom hlavní cíl cesty je jiný než výdělečná činnost.

V domácím cestovním ruchu je výletníkem osoba trvale žijící v dané zemi, která cestuje do místa odlišného od místa svého stálého bydliště, ne však na dobu delší než 24 hodin a bez přenocování, přičemž hlavním záměrem cesty není výdělečná činnost.

Shrneme-li základní znaky definice cestovního ruchu s následnými pojmy jako jsou návštěvník, turista a výletník, je možné představit jako hlavní:

- změnu místa stálého bydliště,

- přechodnost cesty a pobytu,
- nevýdělečná povaha cesty. (Indrová a kol., 2009; Malá a kol., 2002)

1.3 Objekt cestovního ruchu

Stojí na straně nabídky a je to všechno, co se stává cílem změny místa pobytu účastníka cestovního ruchu. Je tvořen například cílovým místem, podniky a institucemi cestovního ruchu. Subjekt cestovního ruchu hledá takové cílové místo, které by uspokojilo jeho potřeby. Cílové místo je vlastně cestovní cíl nazývaný také destinací cestovního ruchu představující středisko cestovního ruchu, region nebo stát. Dále se zde můžeme setkat s pojmem primární nabídka, což znamená přírodní a kulturní potenciál daného cílového místa. Potenciál cestovního ruchu je tak jedinečný, že může mít místní, regionální, celostátní až mezinárodní význam. Díky němu účastník uskutečňuje své cestovní cíle (odpočinek, zdraví, seznamování, společenský styk). Jako sekundární nabídku lze označit různou infrastrukturní vybavenost, čímž máme na mysli podniky, zařízení a instituce cestovního ruchu umožňující účastníkům dočasně se ubytovat, stravovat a vykonávat různé rekreační, sportovní nebo kulturní aktivity v cílovém místě.

- Z hlediska funkcí rozlišujeme:
 - městská střediska cestovního ruchu,
 - lázeňská střediska,
 - rekreační střediska,
 - rekreační obce,
 - chatové oblasti. (Hesková a kol., 2006)

2 ČINITELE OVLIVŇUJÍCÍ CESTOVNÍ RUCH

Jedním z hlavních témat, kterými se zabývá geografie cestovního ruchu, jsou předpoklady, které mají vliv na existenci a rozvoj cestovního ruchu. Faktory ovlivňující cestovní ruch můžeme z ekonomického a geografického hlediska rozdělit na selektivní, lokalizační a realizační. (Holeček, 2007)

2.1 Selektivní předpoklady

Selektivní nebo také nazývané stimulační předpoklady společnosti dané oblasti či země vyjadřují schopnost podílet se aktivně nebo pasivně na cestovním ruchu, což znamená přijímat účastníky cestovního ruchu nebo také se jimi stávat. Pomáhají nám vybrat, kteří obyvatelé nebo které země mají nejlepší předpoklady pro to stát se účastníky cestovního ruchu. Nejčastěji udávané členění:

- objektivní předpoklady – nejzákladnější předpoklad rozvoje cestovního ruchu je mír, patří sem ale celá řada faktorů působících na cestovní ruch v dané oblasti, můžeme jmenovat například politické, bezpečnostní, ekonomické faktory, životní úroveň obyvatel a stav životního prostředí. (Hrala, 2001)
 - politické faktory – politické prostředí ovlivňuje rozvoj cestovního ruchu, proto je mír nevyhnutelnou podmínkou, cestovnímu ruchu se nedaří v zemích, kde vládne neklid, nepřátelství vůči turistům, terorismus, únosy, občanská válka, kriminalita, střídání vlád, náboženští extrémisté, také je důležitou součástí budování infrastruktury sloužící i pro cestovní ruch, odstraňování bariér jako například zrušení vízové povinnosti a rychlejší odbavování cestujících
 - ekonomické faktory – patří zde především pozitivní a negativní vlivy ekonomického růstu, nezaměstnanosti, inflace, stability měny a úrokové míry, ekonomický růst se projevuje v růstu hrubého domácího produktu, který má pak vliv na objem investic a výdajů do cestovního ruchu, jestliže výdaje na cestovní ruch rostou rychleji než hrubý domácí produkt znamená to pozitivní vliv na cestovní ruch, naopak hospodářský pokles a krize doprovázené nezaměstnaností a zmrazováním mezd mají negativní vliv, nezaměstnanost je spojená s poklesem příjmů obyvatel, inflace znamená znehodnocení peněz, což má za následek zvýšení cen zboží a služeb

i v oblasti cestovního ruchu, stabilita měny ovlivňuje hlavně zahraniční cestovní ruch, devalvace měny nám zdražuje cestování do zahraničí a na druhé straně cizincům cestování zlevňuje

- demografické faktory – lidé nevystupují v cestovním ruchu pouze jako pracovní síla, ale také jako jeho účastníci a poptávka, mezi demografické faktory můžeme zařadit počet a věk obyvatel, ekonomická aktivita, mobilita a urbanizace
- ekologické faktory – kvalitu životního prostředí může ohrozit masový rozvoj cestovního ruchu a velká koncentrace cestovního ruchu v některých oblastech, někdy je tedy nutné cíleně snižovat poptávku a tím omezit negativní vlivy vysoké koncentrace lidí na určitém ohroženém území
- sociální faktory – zde můžeme zařadit životní úroveň, životní styl, fond volného času, v určitých společnostech může docházet k posunu volného času na přední místo a to většinou ve společnostech s vysokou životní úrovní
- materiálně-technické faktory – dopravní infrastruktura, informační vybavenost, ubytování, stravování a rozvoj informačních technologií, výrazně důležité jsou především nové technologie, které usnadňují poskytování služeb cestovního ruchu, napomáhají snižovat náklady například snížením počtu zaměstnanců, šetřením energie a vody, umožňují také lepší informovanost společnosti, rychlé rezervování služeb, výměnu informací, rozhodování účastníků a obchodní činnost (Ryglová, 2009; Holeček, 2007; Hesková a kol., 2006)
- subjektivní předpoklady – řada psychologických faktorů, sociální a profesní skupina a rodinné poměry tyto a další pohnutky ovlivňují rozhodování lidí o účasti na cestovním ruchu, významnou roli může také sehrát módnost určité oblasti, reklama a propagace cestovních kanceláří. (Hrala, 2001)
 - psychologické faktory – souvisí s chováním spotřebitelů, na které působí čtyři základní faktory – motivace, vnímání, učení a postoj, díky těmto faktorům můžeme lépe provádět marketingovou segmentaci (Ryglová, 2009; Holeček, 2007)

2.2 Lokalizační předpoklady

Rozhodují o využití daných oblastí cestovního ruchu z hlediska přírodních a kulturních podmínek. Důležitou úlohu zde hraje také geografická poloha konkrétní oblasti a její kvalita a předcházející historický vývoj. (Holeček, 2007)

- přírodní předpoklady – souvisí s rozmanitostí přírodního prostředí naší Země a jsou výsledkem různorodých přírodních činitelů a jejich působení navzájem, patří k nim zejména přírodní podmínky a atraktivita, klimatické poměry, hydrologické poměry, reliéf a morfologické poměry, rostlinstvo a živočišstvo. (Holeček, 2007)
 - povrch – nepřítažlivější z pohledu cestovního ruchu bývají území s větší členitostí a výškovými rozdíly a s širokými výhledy, mezi nejatraktivnější formy reliéfu patří pískovcová a slepencová skalní města, sopečné nebo krasové jevy
 - podnebí – celkově ovlivňuje průběh počasí, poloha v některých z podnebných pasů udává klimatické předpoklady dané oblasti, rozeznáváme tyto klimatické pásy – tropický pás, subtropický pás, mírný pás, subpolární a polární pás
 - povrchové vody – jsou velmi důležité pro cestovní ruch hlavně z důvodu koupání a vodních sportů
 - podzemní vody – jsou významné zejména pro vznik lázní, jelikož vyvěrají na zemský povrch v podobě minerálních a termálních pramenů
 - rostlinstvo – souvisí s umístěním v podnebném pásu, doplňuje krajinu a láká turisty jedinečnou atmosférou
 - živočišstvo – také jeho rozmanitost přitahuje turisty, nejvíce však různé druhy velkých savců a ryb, dřívější lov a vybíjení zvířat nahradilo pozorování a fotografování „lov beze zbraní“
- kulturní předpoklady – vyplývají z výsledků lidské činnosti a jsou spojeny s historickým vývojem území (architektonické památky, muzea, galerie, archeologické lokality, technické památky, významné parky i památky lidové architektury). (Holeček, 2007)

2.3 Realizační předpoklady

Umožňují realizovat účastníkům cestovního ruchu jejich nároky, dopravit se do vybraných míst a využívat je k pobytu, rekreaci, odpočinku a k dalším aktivitám. Rozdělují se na dopravní a materiálně-technické předpoklady. Do materiálně-technické základny z užšího pohledu řadíme ubytovací, stravovací, zábavní, sportovní a další zařízení.

- dopravní předpoklady – patří zde kvalita a hustota dopravní sítě, čím je síť silnic, dálnic, železnic a leteckých spojů hustší a má lepší kvalitu, tím má daná oblast lepší předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu
- materiálně-technické předpoklady – určují vybavenost územní infrastrukturou, která uspokojuje potřeby návštěvníků, patří k nim i informační systémy využívané potenciálními i skutečnými zákazníky pro získání dostatečného množství kvalitních informací, kapacita těchto zařízení nám určuje, kolik návštěvníků může toto území využívat, významnou roli v tomto případě hraje kvalita poskytovaných služeb (Ryglová, 2009; Holeček, 2007)

3 TYPOLOGIE CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch nelze specifikovat pouze obecně, jelikož ve skutečnosti nabývá zcela konkrétní podoby. V praxi můžeme vidět cestovní ruch v různých druzích a formách, které se neustále mění v závislosti na poptávce a nabídce.

Odborná literatura nejčastěji udává členění cestovního ruchu na:

- formy cestovního ruchu – za základ posuzování se zde bere především motivace účastníků, což znamená účel, pro který cestují na určité místo,
- druhy cestovního ruchu – jako základ posuzování vezmeme jevový průběh cestovního ruchu a způsob realizace v závislosti na různých podmínkách, tedy různé příčiny, které ho ovlivňují a důsledky, které přináší. (Indrová a kol., 2009; Hesková a kol., 2006)

Bohužel v praxi dochází k prolínání obou těchto členění, navíc také sami autoři nejsou zcela jednotní v tom, co považovat za druh a co za formu cestovního ruchu. To, co někteří autoři pokládají za druh cestovního ruchu, jiní autoři pokládají za formu cestovního ruchu a naopak. Kvůli této nejednotnosti je možno od dělení cestovního ruchu na druhy a formy upustit a raději používat společné kritérium typu cestovního ruchu. (Indrová a kol., 2009)

3.1 Typy cestovního ruchu dle převažující motivace účasti

- rekreační cestovní ruch – bývá realizován ve vhodném rekreačním prostředí, většinou za účelem odpočinku, relaxace a k posílení psychické i fyzické kondice, patří zde také příměstská rekreace, většinou víkendová na chatách, chalupách a zahrádkách (Foret, 2001)
- kulturně poznávací – cílem je poznávání různých tradic, kultury, historie a zvyků vlastního i jiných národů, má výchovně vzdělávací funkci a své účastníky kulturně i společensky obohacuje (Indrová a kol., 2009)
- náboženský – také označovaný jako poutní turistika, hlavní roli zde hraje návštěva poutních a posvátných míst, církevních památek, účast na církevních obřadech i oslavách (Foret, 2001)
- vzdělávací – hlavním motivem je něco nového se naučit či poznat, například zájezdy s výukou jazyků, sportů, umělecké i řemeslné činnosti (Foret, 2001)
- společenský – je zaměřený na společenský styk a komunikaci mezi lidmi, patří do něj například tyto typy účasti na cestovním ruchu návštěvy přátel, příbuzných

a známých, návštěvy společenských akcí a událostí, do tohoto typu cestovního ruchu bývá také často zařazována klubová turistika, které se účastní skupiny lidí se společnými zálibami a zájmy (Indrová a kol., 2009)

- zdravotní – zahrnuje zdravotní prevenci, rehabilitaci, rekonvalescenci i léčení následků nemocí především s pobytem v lázních či jiných zdraví prospěšných střediscích (Foret, 2001)
- sportovní – jde o pobyty se sportovní náplní, které pomáhají jeho účastníkům udržovat si fyzické i psychické zdraví, máme různé druhy sportu horská turistika, cykloturistika, vodní turistika, pěší turistika, jako specifický druh bývá uváděna lovecká turistika, zařazuje se zde i tzv. sportovní diváctví, to je pasivní účast na sportovních akcích (Indrová a kol., 2009)
- poznávání přírody – je zaměřeno především na poznávání flory a fauny v podobě návštěv přírodních rezervací, národních parků, chráněných krajinných oblastí, specifický druh cestovního ruchu je ekoturistika, její účastníci se chovají tak, aby co nejméně narušovali a ohrožovali přírodní prostředí (Indrová a kol., 2009)
- dobrodružný – jedná se zde o nebezpečné aktivity, které testují fyzicky a psychicky své účastníky, jde například o sjíždění divokých řek, vodopádů, lovecké výpravy a skákání z výšek (Foret, 2001)
- profesní – tento typ cestovního ruchu je většinou realizován v pracovním čase a je spojen s profesními činnostmi a zájmy, patří sem obchodní cestovní ruch, kongresový cestovní ruch, cestovní ruch veletrhů a výstav, incentivní (odměňující) cestovní ruch, který má zlepšit vztahy se zaměstnanci, případně se zákazníky (Indrová a kol., 2009)
- specifický – turistika pro vozíčkáře, nákupní a politický cestovní ruch (Indrová a kol., 2009)

3.2 Cestovní ruch dle místa realizace

- domácí cestovní ruch – osoby trvale žijící v zemi, které cestují na území tohoto státu a nepřekračují jeho hranice
- zahraniční cestovní ruch – dochází při něm vždy k překračování hranic, výjezdový cestovní ruch znamená výjezdy osob z tuzemska do zahraničí a naopak příjezdový cestovní ruch znamená příjezdy osob ze zahraničí do tuzemska

- aktivní cestovní ruch – také nazývaný incoming, příjezdy zahraničních turistů do dané země
- pasivní cestovní ruch – outgoing, výjezdy občanů dané země do zahraničí
- tranzitní cestovní ruch – jedná se o průjezd cestujícího přes území určitého státu s cílem dostat se do jiného cílového státu
- vnitrostátní cestovní ruch – zahrnuje domácí cestovní ruch, to je cestování obyvatel po vlastní zemi a aktivní (příjezdový) cestovní ruch, to je cestování a pobyt cizinců v dané zemi
- národní cestovní ruch – zahrnuje domácí cestovní ruch a pasivní (výjezdový) cestovní ruch, to je výjezdy obyvatel dané země do zahraničí
- mezinárodní cestovní ruch – patří sem veškerý cestovní ruch, při němž dochází k překračování hranic určitého území (Ryglová, 2009)

3.3 Typy cestovního ruchu dle vztahu k platební bilanci

- zahraniční cestovní ruch aktivní – znamená příjezdy zahraničních turistů do určité země, což je spojeno i s přílivem devizových prostředků do platební bilance státu
- zahraniční cestovní ruch pasivní – znamená výjezdy občanů určitého státu do zahraničí, přičemž dochází k odlivu devizových prostředků (Indrová a kol., 2009)

3.4 Typy cestovního ruchu dle způsobu financování

- volný cestovní ruch – účastník si všechny své náklady hradí sám
- vázaný cestovní ruch – účast je vázána na nějakou podmínku, část nákladů je hrazena pomocí organizace či instituce (Ryglová, 2009)

3.5 Typy cestovního ruchu dle délky pobytu

- krátkodobý – doba pobytu v místě do 3 přenocování
- dlouhodobý – doba pobytu v místě přesahující 3 přenocování (Ryglová, 2009)

3.6 Typy cestovního ruchu dle způsobu zabezpečení cesty

- organizovaný – cestu i pobyt zajišťuje cestovní kancelář a účastník si kupuje celý zájezd
- neorganizovaný – vše si zajišťuje účastník sám (Indrová a kol., 2009)

3.7 Typy cestovního ruchu dle počtu účastníků

- individuální – návštěvník cestuje sám, nanejvýš s rodinou
- skupinový – cesta a pobyt pro zájmově podobně orientované kolektivy, někdy se zde řadí také klubová turistika (Indrová a kol., 2009)

3.8 Typy cestovního ruchu dle převažujícího prostředí pobytu

- městský – vývoj a rozvoj cestovního ruchu vždy výrazně souvisel s návštěvností měst, hlavně zejména kvůli jejich kulturně historickým, architektonickým a stavebním památkám, významnou roli hraje také jejich postavení jako center obchodu, zábavy, kultury a služeb
- venkovský – jedná se o vícedenní pobyt a rekreační aktivity na venkově (pěší turistika, projížďky na koni, péče o domácí zvířata, konzumace po domácku vyrobených potravin, práce na poli), jeho rozvoj souvisí s budováním pěších tras, cyklotras, s budováním muzeí, skanzenů, rozvíjením tradičních řemesel, s budováním farem, stravovacích a ubytovacích zařízení, další specifické formy tohoto typu cestovního ruchu jsou agroturistika, ekoturistika, ekoagroturistika, pěší turistika, vinařský cestovní ruch (Vystoupil, Šauer a kol., 2011)

4 MARKETING

Většinou si pod tímto pojmem představíme prodej a reklamu, což marketing skutečně znamená, mimo to představuje i spoustu dalších věcí. Marketing oproti ekonomice, zabývající se nabídkou a poptávkou, řeší vztahy mezi kupujícím a prodávajícím a činnosti, kterými mají být tyto vztahy uspokojeny. Vychází z myšlenky, že středobodem zájmu všech lidí a činností v organizaci je zákazník. Organizace se neustále snaží vyhovovat potřebám a přáním zákazníka. Také má nepřetržitou snahu zjišťovat, co zákazník chce a co bude chtít do budoucna a podle toho neustále pracuje na svých výrobcích a službách. (Horner, Swarbrooke, 2003)

4.1 Marketingový mix cestovního ruchu

4.1.1 Produkt

Je to služba nebo soubor (balík) služeb, jedná se o balík základních služeb (ubytování, stravování, průvodcovské služby, služby cestovních kanceláří či agentur) a doplňkových služeb (obchodní a směnářské služby), kterými lze uspokojit přání a potřeby zákazníků. Produkt cestovního ruchu nemá neomezenou životnost, proto se musí stále měnit a přizpůsobovat podle požadavků zákazníka s ohledem na stádium životního cyklu, ve kterém se právě nachází (uvedení na trh, růst, zralost, úpadek). Můžeme ho popsat jako společné působení materiálních zdrojů (rekreační místo, infrastruktura) a nemateriálních zdrojů (klíma, osobnost lidského faktoru). Produkt by měl splňovat požadavky na atraktivnost, přístupnost a měl by zákazníka upoutat. (Ryglová, 2009)

4.1.2 Cena

Jako jediná ze složek marketingového mixu neprodukuje náklady, ale výnosy. Cena buď může zákazníky přitahovat, nebo odrazovat. Je prokázáno, že zákazníci si obvykle spojují vyšší cenu s vyšší kvalitou poskytovaných služeb. Obecně mají na cenu vliv náklady, konkurence a klienti. Dá se říct, že poptávka stanovuje horní hranici, náklady dolní hranici a konkurence kam se cena skutečně dostane. Správná cena dává zákazníkovi pocit, že za své peníze dostává skutečnou hodnotu. (Hesková a kol., 2006)

4.1.3 Distribuce, místo

U služeb cestovního ruchu se vyskytují složitější distribuční cesty než u výrobků. Je realizována buď přímo mezi podnikem a zákazníkem, nebo zprostředkovaně jedním nebo

více prostředníky. Služby cestovního ruchu mohou být uskutečňovány pouze v místě jejich produkce. Informace i nákup dílčích produktů si klient může zajistit kdekoliv, jejich realizaci ne. Zprostředkovatelé služeb cestovního ruchu jsou cestovní kanceláře, cestovní agentury, sdružení manažerů cestovního ruchu, organizátoři konferencí a kongresů. (Ryglová, 2009)

4.1.4 Propagace

Pod tento pojem můžeme zařadit marketingovou komunikaci, konkrétní výběr nástrojů marketingové komunikace se nazývá komunikační mix. Dalším pojmem je mediální mix, což znamená konkrétní výběr médií, které si firma zvolila pro svou reklamní kampaň. Cílem marketingové komunikace je oslovit a upoutat potenciálního zákazníka, představit produkt a vzbudit zájem o něj, má vyvolat u zákazníka potřebu ke koupi a přesvědčit o koupi. Do marketingové komunikace patří přímé a nepřímé propagační nástroje. Přímé nástroje jsou osobní prodej (ústní konverzace, zabezpečení uskutečnění koupě), přímý marketing (pošta, mail), telemarketing, teleshopping. Nepřímé nástroje jsou reklama (placená, masová, neosobní forma, vytváří povědomí, zájem a pocit důvodu koupě), public relations (vztahy s veřejností), podpora prodeje (slevy, soutěže, výhry, dárkové předměty). Propagace je jakákoliv placená neosobní forma prezentace zboží či služeb. (Ryglová, 2009; Němčanský, 1998)

4.1.5 Lidé

Lidé jsou základním činitelem působícím na kvalitu služeb. Člověk vystupuje na jedné straně jako zaměstnanec, na straně druhé jako zákazník. Je důležitá jak kvalita služby, tak způsob chování pracovníků. Úspěch může záviset na správném výběru pracovníků, zejména jde o pracovníky v přímém kontaktu se zákazníky. (Ryglová, 2009)

4.1.6 Spolupráce

Provozovatelé zařízení cestovního ruchu jsou nuceni stále více spolupracovat. Tato část marketingového mixu zahrnuje spolupráci všech zúčastněných stran v cestovním ruchu. Jde například o spolupráci dopravců, hotelů, cestovních kanceláří, cestovních agentur, pořadatelů různých akcí. Cestovní kanceláře mezi sebou spolupracují a prodávají si své produkty, cestovní agentury prodávají zájezdy různých cestovních kanceláří za provizi. (Ryglová, 2009)

4.1.7 Balíčky služeb

Nemají fyzickou podobu, je to několik služeb uzpůsobených do podoby přitažlivé a výhodné nabídky. Nákup takového balíku služeb je pro klienta méně nákladný, než kdyby měl kupovat jednotlivé služby samostatně. (Ryglová, 2009)

4.1.8 Programming

Je to technika přímo spjatá s tvorbou balíku, patří do ní postupy, úkoly, časové rozvrhy, mechanismy, činnosti a rutiny, pomocí nichž je služba poskytována klientovi (programy jednodenních výletů, programy potápěčských kurzů v době zájezdů, programy společenských a kulturních akcí, jež mají zvýšit prodej služeb či atraktivnost balíků). (Ryglová, 2009)

II PRAKTICKÁ ČÁST

5 CHARAKTERISTIKA ZLÍNSKÉHO KRAJE

Zlínský kraj leží ve východní části České republiky, na jihozápadě sousedí s Jihomoravským krajem, na severozápadě s Olomouckým krajem, na severu s Moravskoslezským krajem a na východě se Slovenskem. Rozloha kraje je 3965 km², na území se nachází 4 okresy (Uherské Hradiště, Kroměříž, Vsetín a Zlín). V kraji je evidováno celkem 304 obcí a žije zde přes 590 000 obyvatel, což znamená, že hustota osídlení je zhruba 149 obyvatel na km². Sídlem kraje je město Zlín.

Neobyčejnou kulturní a přírodní rozmanitost zapříčinilo prolínání 3 etnografických a geografických oblastí – Valašska, Hané a Slovácka. Nejvyšším bodem je Čertův mlýn (1206 m) v okrese Vsetín, naopak nejnižším bodem je hladina řeky Moravy u Uherského Ostrohu (173 m) v okrese Uherské Hradiště. Území kraje je výrazně členitého charakteru, lze ho rozdělit na tři typy krajiny. První krajina je členitého, kopcovitého a lesnatého charakteru, nachází se v pohraničních horách Bílých Karpat, Javorníků, Beskyd, Vizovických vrchů a vnitřních kopců Vsetínských a Hostýnských vrchů či Chřibů. Druhá je pahorkatinná zvlněná krajina, s podhůřím kopců plným množstvím lidských sídel, polí, luk, sadů a vinic. Posledním typem je nížinná krajina s úrodnými půdami a protékajícími velkými řekami jako Dřevnice, Rusava, Olšava, Morava. Všechny horské oblasti v kraji jsou chráněné – CHKO Beskydy s množstvím lesů a CHKO Bílé Karpaty s množstvím květnatých luk. Dále zde nalezneme mnoho přírodních parků jako například Chřiby s bukovými lesy, Vizovické a Hostýnské vrchy, Záhlinické rybníky u Kroměříže, Želechovické paseky u Provodova, Pracká vrchovina u Uherského Hradiště. Horské oblasti jsou velmi důležité z hlediska turistiky a to jak letní, tak i zimní, máme zde velký počet vleků a lyžařských stop.

Ve Zlínském kraji můžeme najít strážní hrady – Brumov, Buchlov, Malenovice, ale také zříceniny – Rýsov, Starý Světlov, Sehrad, Zubačov, Cimburk, Střílky, Obřany, Křídlo, Chlum, Kasařov, Lukov, Šaumberk, Zubříč. Dále zde můžeme navštívit množství zámků – Buchlovice, Vizovice, Kroměříž, Valašské Meziříčí, Vsetín, Bystřice pod Hostýnem, Koryčany, Litenčice, Hoštice, Zborovice, Zdounky, Chropyně, Holešov (památky židovské kultury). Asi nejznámější památkou tohoto kraje je arcibiskupský zámek se zahradami v Kroměříži patřící do památek UNESCO. Hojně navštěvované jsou muzea lidových staveb v Rožnově pod Radhoštěm, na Pustevnách a v Rymicích. Nesmíme opomenout ani národopisné mikroregiony – Valašsko, Slovácko a Hanou bohaté na lidové písně, tradice,

tance a veselice. Nejznámějším a největším lázeňským městem na Moravě jsou Luhačovice. Technickou památkou kraje je Baťův kanál, na kterém je možnost zapůjčení lodiček. Každoročně můžeme navštívit Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež konaný ve Zlíně. Za zmínku určitě stojí také zoologická zahrada se zámekem v Lešné nebo obuvnické muzeum ve Zlíně. (www.trasovnik.cz, © 2012)

Zdroj: (www.trasovnik.cz, © 2012)

Obr. 1. Zlínský kraj a jeho okresy

5.1 Významné pamětihodnosti Zlínského kraje

Ve Zlínském kraji se nachází velké množství památkových a kulturně-historických zajímavostí. Z historického hlediska lze v kraji navštívit celou řadu památek různých historických slohů a stylů.

5.1.1 Arcibiskupský zámek a zahrady Kroměříž

Arcibiskupský zámek je dominantou města Kroměříž a právě on je také největší atraktivitou pro turisty. Ročně do něj zavítá v průměru 150 000 návštěvníků. Společně se svými zahradami byl v roce 1998 zapsán na seznam Světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Zámek dříve patřil olomouckým biskupům a arcibiskupům a sloužil jim jako reprezentační sídlo. Prošel mnoha změnami a přestavbami, například v polovině

13. století biskup Bruno ze Schauenburgu nechal na místě dnešního zámku vystavět gotický hrad. Poté byl hrad přestavěn na renesanční zámek Stanislavem Thurzou. Pohromou se stala pro město i zámek třicetiletá válka, kdy byla Kroměříž dobita a zničena švédskými vojsky. S obnovou zámku začal biskup Karel z Lichtensteinu-Castelkorna, dle návrhů dvou vídeňských císařských dvorních architektů Filiberta Luccheseho a Giovanniho Pietra Tencally byl vystavěn téměř do dnešní podoby. Zámek je dnes nejen jedinečným historickým skvostem, ale také místem ukrývajícím vzácné obrazy, knihy a hudbu, které mají kořeny ve sběratelské činnosti několika století.

K zámku přiléhá Podzámecká zahrada, jde o park v anglickém stylu se vzácnými dřevinami a drobnými historickými stavbami, rybníky a zookoutkem. Květná zahrada byla vytvořena ve francouzském stylu s vysázenými květinovými partery, keřovými labyrinty, 244 m dlouhou kolonádou se 44 sochami. Leží asi 1 km od zámku na opačném konci města. (Oficiální stránky Arcibiskupského zámku a zahrad Kroměříž, © 2012)

Zdroj: (Oficiální stránky Arcibiskupského zámku a zahrad Kroměříž, © 2012)

Obr. 2. Arcibiskupský zámek a zahrady Kroměříž

5.1.2 ZOO a zámek Zlín-Lešná

Secesní zámek Lešná pochází z let 1887–1894 a ohromuje svou pohádkovou podobou už při příchodu. Výstavba celého areálu začala v roce 1804 a vznikla zde stavba určená k chovu bažantů. Do roku 1810 byl dostavěn původní lešenský zámek, který 80 let sloužil hraběcí rodině pouze jako letní sídlo. V roce 1887 nechal tehdy majitel František Seilern původní zámek zbourat a vybudoval místo něj novou reprezentativní rezidenci. Nový zámek se stal rezidencí rodu Seilernů, kteří jej obývali až do dubna 1945. V okolí zámku je rozsáhlý park v anglickém stylu budovaný v letech 1884–1888 s dřevinami ze třech světadílů (Evropy, Severní Ameriky a Asie).

Zdroj: (Zoo Zlín, © 2012)

Obr. 3. Zámek Lešná

Zlínská zoologická zahrada patří mezi nejnavštěvovanější místa celé Moravy. Každoročně ji navštíví téměř půl milionu návštěvníků. V České republice je celkem 15 zoologických zahrad a právě té zlínské patří v návštěvnosti druhé místo. Založení areálu se datuje na přelom roku 1804–1805 a otevření zoo na rok 1948, celková rozloha je 52 ha, z toho rozloha expozic 48 ha, počet pavilonů je 6, počet zvířat je 211 druhů a 1163 jedinců. Počet návštěvníků za rok 2010 byl cca 443 000 a za rok 2011 byl 503 322 a od roku 1948 to je 14 921 123 návštěvníků (k 28. 3. 2012). (Zoo Zlín, © 2012)

Pořadí	Název ZOO	Kraj	Návštěvnost v tis.
1.	ZOO Praha	Praha	1 185,3
2.	ZOO Plzeň	Plzeňský	460,8
3.	ZOO Dvůr Králové	Královéhradecký	454,5
4.	ZOO Zlín-Lešná	Zlínský	442,5
5.	ZOO Olomouc	Olomoucký	368,5

Zdroj: (CzechTourism, © 2005–2012)

Tab. 1. Top 5 nejnavštěvovanějších ZOO 2010

5.1.3 Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Národní kulturní památka a nejstarší a největší muzeum v přírodě ve střední Evropě. V roce 1925 jej založili bratři Jaroňkové a ročně je navštíveno více než 300 000 návštěvníky, které láká svými tradicemi, lidovým uměním a bohatou nabídkou folklorních akcí. Muzeum je tvořeno třemi samostatnými areály – Dřevěné městečko, Valašská dědina a Mlýnská dolina, z toho dva posledně jmenované areály jsou tzv. živým muzeem.

Nejstarším a nejnavštěvovanějším areálem Valašského muzea v přírodě je Dřevěné městečko. Bylo otevřeno roku 1925 a představuje způsob života na malém městě v období od poloviny 19. století až do první čtvrtiny dvacátého století. V hlavní sezoně se zde konají každý víkend folklorní a řemeslné programy a celoročně zde probíhá v rámci folklorního festivalu „Valašský rok“ spousta slavností a vystoupení různých národopisných souborů. Prohlídka tohoto areálu trvá asi 45 minut a výklad je poskytován průvodci uvnitř objektů.

Nejrozsáhlejším areálem muzea je Valašská dědina tvořená hospodářskými usedlostmi, salašnickými stavbami, mlýnem a kovárnou, které jsou umístěny v krásné členité krajině připomínající vesnice na úbočích Beskyd a ukazující starý způsob hospodaření. Obyvatelé na svých polích pěstují tradiční plodiny a chovají drůbež i dobytek. U tohoto areálu je možná prohlídka bez průvodce a trvá asi 120 minut.

Nejmladší součástí Valašského muzea v přírodě je Mlýnská dolina zpřístupněná v roce 1982. Jsou zde k vidění technologie prací mlynářských, pilařských, valchařských a také hamernických, jež jsou začleněny do vesnického urbanismu. Nachází se zde také lisovna oleje, původní stavba ze 17. století. Všechny uvedené mechanismy s výjimkou lisovny jsou poháněny vodní silou. Další zajímavostí tohoto areálu je expozice „Dopravní prostředky na Valašsku“ ukazující různé druhy dopravních prostředků, které se využívaly v zemědělství,

lesnictví, obchodní činnosti, přepravě osob a v dalších živnostech a řemeslech. Prohlídka tohoto areálu trvá asi 70 minut a je možná pouze s průvodcem. (Valašské muzeum v přírodě, © 2010)

Zdroj: (Paseo, © 2012)

Obr. 4. Valašské muzeum v přírodě

5.1.4 Zámek Buchlovice

Zámek Buchlovice leží nedaleko hradu Buchlova a řadí se mezi nejvýznamnější barokní šlechtická sídla v České Republice. Díky své architektuře, rozsáhlým sbírkám, proslulým majitelům, ale také důležitému místu v dějinách Habsburků přesahuje tento zámek svým významem daleko hranice české země. Jeho stavba započala zhruba roku 1700 bohatým hrabětem Dětřichem Petřvaldským, který zamýšlel zámek darovat své ženě Anežce Eleonoře z italského rodu Collona. Výsledkem byla italská barokní vila s nádhernou barokní zahradou kolem, jež okouzluje svou krásou návštěvníky. Důležité období pro zámek bylo kolem roku 1900 za vlády rakouského hraběte Leopolda Berchtolda, kdy jeho význam značně vzrostl. Právě v tomto období byla vytvořena současná podoba zámku a jeho interiérů. K nejkrásnějším historickým zahradám České republiky patří barokní zahrada zámku i anglický park. (Oficiální stránky Zámku Buchlovice, © 2012)

Zdroj: (Oficiální stránky Zámku Buchlovice, © 2012)

Obr. 5. Zámek Buchlovice

6 PŘEDPOKLADY CESTOVNÍHO RUCHU VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Předpoklady jsou z hlediska cestovního ruchu velmi důležité, a proto by se měly analyzovat, což také uskutečním v této kapitole. Mezi základní patří selektivní, lokalizační a realizační předpoklady cestovního ruchu. Postupně popíšu tyto základní předpoklady u čtyř oblastí Zlínského kraje – Zlínska, Kroměřížska, Uherskohradištska a Vsetínska.

6.1 Zlínsko

Zlínsko leží v centrální části Zlínského kraje u jihovýchodních hranic České republiky. Na severovýchodě hraničí se Vsetínskem, na severozápadě s Kroměřížskem, na jihozápadě s Uherskohradištskem a na jihovýchodě se Slovenskem. Region má rozlohu zhruba 1033 km², je členěn do 88 obcí (10 měst – Brumov-Bylnice, Fryšták, Luhačovice, Napajedla, Otrokovice, Slavičín, Slušovice, Valašské Klobouky, Vizovice, Zlín a 78 vsí). Žije zde přes 193 000 obyvatel, což znamená 187 obyvatel na km².

Zlínsko je průmyslově zemědělské, průmysl spolu s dopravou je soustředěn do oblasti Zlína, Otrokovic, Napajedel, Vizovic, Valašských Klobouk, Brumova a Slavičina. Je tady především strojírenská, obuvnická, stavební a gumárenská výroba. Velký význam má těžba šterkopísků, menší pak těžba stavebního kamene, vápence, hlín, nachází se zde také malé množství ropy a zemního plynu. Významné je také v této oblasti lázeňství ve městě Luhačovice. Nížinné oblasti kolem řeky Moravy jsou vhodné hlavně pro pěstování obilovin, ovoce a zeleniny. V podhorské oblasti jsou vhodné pro pěstování ovoce a okopanin a horské oblasti pro pastevectví, lesnictví a dřevozpracující průmysl. (www.trasovnik.cz, © 2012)

6.1.1 Přírodní předpoklady

Oblast se nachází na pomezí subsystémů Karpaty a Panonské pánve. Konkrétně zde zasahuje západní část Karpat, která se dělí na Vněkarpatské sníženiny a Vnější Západní Karpaty. Vněkarpatské sníženiny tedy Západní Vněkarpatské sníženiny se svým celkem Hornomoravský úval ležící na středozápadě regionu jsou mírně zvlněnou nížinou s výškami okolo 180–220 m. Vnější Západní Karpaty se zde rozprostírají třemi oblastmi, kterými jsou Středomoravské Karpaty na západě se svým celkem Chřiby, což je zvlněná krajina s nadmořskými výškami 300–400 m, dále Slovensko-Moravské Karpaty a jejich dva celky – Vizovická vrchovina ve středu regionu, středně zalesněná zvlněná krajina s výškami 450–700 m a Bílé Karpaty na jihovýchodě u hranic se Slovenskem, zalesněná

kopcovitá krajina s výškami kolem 650–800 m. Západní Beskydy s celkem Hostýnsko-Vsetínská hornatina na severu regionu jsou zalesněnou kopcovitou oblastí s výškami mezi 600 a 700 m. Také je zde Západopanonská pánev a její subprovincie Vídeňská pánev, která tady zasahuje oblastí Jihomoravská pánev se svým celkem Dolnomoravský úval kolem Napajedel a představuje nížinu s výškami mezi 180–250 m.

Kopcovité oblasti regionu jsou plné menších vodních toků, v údolí na západě je spousta širokých říček a řek, Morava je hlavním tokem a protéká regionem od severu k jihu. Hlavními přítoky Moravy jsou Štávnice, která se svými přítoky odvádí vodu z Vizovické vrchoviny a Dřevnice s přítoky odvádějící vodu z Podhostýnska. Řeka Bečva tekoucí na sever odvodňuje severovýchod regionu (Kloboucko) a pak se vrací na západ do Moravy. Střední východ (Slavičínsko) je odvodňováno Vlárrou tekoucí do povodí Váhu k východu na Slovensko. Na západě se rozkládá oblast Chříby, z níž odvádí vodu několik potoků na východ do Moravy. Rybníky lze najít u Lukova, Zboženska, Hvozdné, Brumova a Slavičina. Napajedla a Otrokovice jsou plné jezer a kanálů v údolí Moravy. Vodní nádrže jsou v Luhačovicích na Štávnici, Ludkovicích na Ludkovickém potoce, Bojkovicích na Kolelači, Slušovicích na Dřevnici a ve Fryštáku na Fryštáckém potoce. Příroda je na Zlínsku velmi krásná a rozmanitá, od hlubokých lesů a zapomenutých údolí po orchidejové louky Bílých Karpat, zvlněných kopečků Hostýnských vrchů a Vizovických vrchů s několika zříceninami. Zlínsko se může pochlubit spoustou vzácných druhů rostlin a živočichů. (www.trasovnik.cz, © 2012)

V této oblasti najdeme také několik rekreačních zařízení, které slouží pro návštěvníky k relaxaci a odpočinku, patří mezi ně Pahrbek u Napajedel, Štěrkořiště v Otrokovcích, autokempink v Drškové v Hostýnských vrchách, Všemina s hotelovým zařízením a vodní nádrží, Slušovice s golfovým hřištěm a dostihovou dráhou. Velmi významné z hlediska relaxace jsou také lázně v Luhačovicích, jejichž léčebné prameny léčí tělo i ducha. Využívá zde 16 léčivých pramenů (Vincentka, Ottovka, Aloiska...). K léčbě se ale využívá pouze 12 z nich. Neměli bychom také zapomenout zmínit hřebčín v Napajedlech, dostihovou dráhu ve Slušovicích či zoologickou zahradu ve Zlíně-Lešné. (Pretorien, © 2011e)

6.1.2 Kulturní předpoklady

Zlínský region má bohatou kulturní nabídku, jeho kulturním centrem je město Zlín. Kde lze navštívit Muzeum jihovýchodní Moravy, Obuvnické muzeum, Krajskou galerii umění, Filharmonii Bohuslava Martinů, Městské divadlo i Malou scénu. Kulturních akcí se

v regionu koná také mnoho, od divadelních festivalů, festivalů klasické hudby po festival filmů pro děti a mládež a lidové slavnosti. Pravděpodobně nejvíce se město proslavilo díky památkám moderní funkcionalistické architektury, tuto podobu město získalo ve 20. a 30. letech 20. století díky průmyslníkovi Tomáši Baťovi. Ze starších památek můžeme jmenovat zříceninu hradu Lukov, hrad Malenovice, zámek Lešná a ve Vizovicích, kostel v Tečovicích a poutní kostel ve Štíplě. Na Zlínsku jsou výrazné národopisné prvky tří etnografických oblastí – úrodné Hané, pohostinného Slovácka i svérázného Valašska typické svou malebnou ale i drsnou přírodou. (M-ARK Marketing a reklama, 2011b)

Top 10 míst Zlínska, které by se určitě neměly vynechat:

- Zlínský (Baťův) mrakodrap – byl ve své době nejvyšší budovou svého druhu v Evropě, dnes je budova chráněná jako národní kulturní památka, najdeme tady i známý výtah, která měl v minulosti sloužit jako kancelář Jana Antonína Bati, je v něm umyvadlo, pracovní stůl, ukázky dobové obuvi i fotografie rodiny Baťů, z terasy na střeše mrakodrapu je krásný výhled na Zlín
- ZOO a zámek Zlín-Lešná – tento unikátní areál zahrnuje zámecký park, zámek i zoologickou zahradu, která je členěna podle světadílů (Afrika, Asie, Amerika, Austrálie), patří mezi nejvyhledávanější ZOO v České republice
- Luhačovice – velmi oblíbená destinace návštěvníků, kteří přijíždí kvůli léčení, relaxaci a odpočinku za léčivými prameny, krásnou přírodou či bohatým kulturním vyžitím, Luhačovické prameny jsou považovány za jedny z neúčinnějších v Evropě, celkem je k léčbě využíváno 12 pramenů
- zámek Vizovice – od roku 2001 je národní kulturní památkou, pozdě barokní zámek je vystavěn v tehdy moderním francouzském stylu, uvnitř zámku si můžeme prohlédnout sbírku uměleckého nábytku a vybavení ve stylu baroka, rokoka a empíru nebo obsáhlou sbírku obrazů, kolem zámku se můžeme procházet romantickým zámeckým parkem, v jeho reprezentačním sále se celou sezonu konají koncerty, ale i svatební obřady
- Baťův kanál – láká mnoho turistů z celé České republiky, v současné době je splavný od Otrokovic po Skalici, je z části vedený korytem řeky Moravy a z části uměle vybudovaným kanálem, kolem kanálu je spousta půjčoven motorových lodí, kanoí i jízdních kol
- Distillery Land – Otrokovice a tradiční ovocná pálenka mnoha podob patří neodmyslitelně k sobě, největším zástupcem výroby ovocné pálenky je firma

Rudolf Jelínek, Distillery Land nabízí možnost prohlídek i možnost pro pořádání oslav, akcí nebo školení, v areálu probíhají akce jako Trnkobraní, Valašský regál nebo Masters of rock

- Ploščiny – přírodní rezervace Bílých Karpat, nádherná příroda, rozkvetlé louky, pod vrcholem Ploščin nalezneme bělokarpatský les ukrývající mnoho pokladů, o který se starají ochránci přírody
- Jarmerk – Valašské klobouky jsou městem, kde se stále udržují dávné tradice, každoročně ožívají při proslulém Valašském mikulášském jarmerku, konají se zde kurzy řemesel (tkaní, výroba rukavic, výroba slaměnek a další)
- hřebčín Napajedla – už od roku 1886 se městem prohánějí stáda ušlechtilých anglických plnokrevníků, původní stáje hřebčína patřící k zámeckému parku se zachovaly dodnes, konají se zde také dražby koní, na které se sjíždí chovatelé z celého světa, v dnešní době je to nejvýznamnější producent dostihových koní v České republice, ročně se zde narodí zhruba 60 hříbat
- hrad Brumov – původně královský hrad Přemysla Otakara I., mohutná pevnost kdysi sloužící jako útočiště Husitů, odolala náporu Turků i Tatarů, ve sklepení hradu je historická expozice a hojně se zde pořádají historické akce, zábavu nabízí také divácky lákavé šermířské turnaje, koncerty, divadelní představení a další akce (M-ARK Marketing a reklama, 2011b)

Společenské akce:

- Barum rally Zlín – je to akce vyhledávaná milovníky motorismu, patří mezi prestižní evropské soutěže a má téměř 50-ti letou tradici, každý rok koncem srpna se fanoušci můžou přijít podívat na tuto akci, kde se mezi sebou utkávají špičkoví evropští závodníci na velmi obtížné trati, která vede i ulicemi Zlína
- Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež – koná se každoročně vždy na konci května ve Zlíně, Praze a pěti dalších městech České republiky, tato událost je světově známá nejen díky svému rozsahu, ale také díky velké účasti známých osobností (Marléne Jobert, Pierre Brice, Gina Lollobrigida, Ornella Muti a další) a rozhodně si ji nenechá ujít žádný fanoušek filmové tvorby
- Trnkobraní – tento festival byl založen před 45 lety k oslavě nejvýznamnějšího plodu Vizovic – švestky a jejího produktu – pravé valašské slivovice, je pořádán každoročně ve druhé polovině srpna ve Vizovicích a podílí se na něm i světoznámá vizovická likérka RUDOLF JELÍNEK

- Masters of rock – největší mezinárodní rockový festival v České republice, pořádaný každý rok v červenci ve Vizovicích, vystupují zde převážně zahraniční rockové a metalové kapely
- dostihy ve Slušovicích – svou úrovní a špičkovým vybavením se řadí ke čtyřem nejlepším v České republice, konají se zde dostihy chovatelské, ale i klasické včetně překážkových dostihů
- Vlašské kumštování – mezinárodní čtyřdenní setkání malířů, sochařů, keramiků, řezbářů, folklorních souborů, divadelních a hudebních skupin a také jarmark se koná ve Valašských kloboukách (M-ARK Marketing a reklama, 2011b)

6.2 Kroměřížsko

Kroměřížsko je region na jihovýchodě České republiky ležící uprostřed Moravy, rozprostírá se na pomezí Hané a Valaška na severozápadním okraji Zlínského kraje. Na severu sousedí s Přerovskem, na západě s Prostějovskem a Vyškovskem, na jihu s Hodonínkem a Uherskohradišťskem, na jihovýchodě se Zlínskem a na severovýchodě se Vsetínkem. Region má rozlohu zhruba 796 km², je členěn na 79 obcí (měst 7 – Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Hulín, Chropyně, Koryčany, Kroměříž, Morkovice-Slížany, městysů 1, vsí 71), žije zde přes 107 500 obyvatel, což znamená 135 obyvatel na km².

Důležitá města z hlediska komunikačního a hospodářského jsou Kroměříž, Hulín, Holešov, Bystřice pod Hostýnem, Chropyně a Koryčany. Je zde dřevozpracující, nábytkářský, strojírenský a elektrotechnický průmysl, ale také se zde zpracovávají zemědělské plodiny, obzvláště pak slad. V blízké době je v tomto regionu plánována výstavba dálnice D1, která naváže na rychlostní komunikace. Kroměřížsko má před sebou velkou budoucnost, co se týče rozvoje cestovního ruchu a to především díky svým významným architektonickým památkám – Arcibiskupský zámek, Květná a Podzámecká zahrada, jež byly zapsány na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Nemělo by se zapomenout také na památník slavného rodáka malíře Maxe Švabinského nebo muzeum Kroměřížska se svými sbírkami. Dalšími turistickými atraktivitami jsou skanzen lidové architektury v Rymicích, barokní hřbitov ve Střílkách, poutní kostel na vrcholu Svatého Hostýna, židovský hřbitov a synagoga v Holešově, zřícenina hradu Cimburk, lovecký zámek v Chropyni a další. Volný čas v létě lze využít k cykloturistice v oblasti Hostýnských vrchů, naopak v zimě ho můžeme trávit na bílých sjezdovkách a desítkách dlouhých běžeckých tras hřebenů Chřib a Hostýnských vrchů. (Portál Zlínského kraje, © 2012b)

6.2.1 Přírodní předpoklady

Kroměřížsko lze rozdělit na dvě značně odlišné části, první je rovina Pomoraví tvořící součást Hornomoravského úvalu, který patří do Vněkarpatských sníženin. Druhou část tvoří pahorkatina a vrchovina Hostýnských vrchů a Chřibů nacházející se v Západních Karpatech a patří k jejich nejzápadnějším výběžkům. V oblasti Hostýnských vrchů se nachází nejvyšší bod regionu Kelčský Javorník o výšce 865 m nad mořem.

Největší řekou je zde řeka Morava s menšími toky jako například Rusava a Malá Bečva. Oblast kolem řeky Moravy je už po tisíciletí zemědělsky obdělávána, napříč tomu se i v ní uchovaly místa s relativně neporušenou přírodou, reprezentované lužními lesy. V Hostýnských vrších a Chřibech se rozprostírají obrovské zalesněné plochy. V nich i na nedalekých loukách se zachovalo množství ohrožených a vzácných rostlinných a živočišných druhů, proto jsou chráněnými přírodními rezervacemi. Kroměřížsko bylo dříve převážně zemědělskou oblastí. Hlavní je rostlinná výroba, zejména obilnářství, tradiční pěstování sladovnického ječmene, pěstování řepy, dlouhou historií se pyšní také šlechtitelství. V tomto regionu je velmi krásná a malebná příroda, která se nachází v oblasti Chřibů a Hostýnských vrchů. (Pretorien, © 2011b)

Chřiby jsou překrásnou turistickou oblastí, která má své místo v celé České republice. Je to kopcovitý terén se smíšenými lesy a nejvyšší horou Brdo 587 m nad mořem. Můžeme zde vidět spoustu přírodních pokladů a krás, okouzující faunu a floru, ale také spojení přírody a historie. Tato turistická oblast nemá sice velkou rozlohu, ale i přesto je velmi přitažlivá, zajímavá a někdy i mýtická. Má svoje osobité kouzlo, které se nedá zaměnit s žádnou jinou oblastí. Oblast je vhodná zejména pro pěší turistiku, houbaření a lyžování.

Hostýnské vrchy jsou chráněny jako přírodní park, na jejich území najdeme malé rezervace chránící lesní porosty, horské louky nebo vřesoviště. K nejvzácnějším rostlinám Hostýnských vrchů patří orchideje, které jsou k vidění v přírodních rezervacích. Nachází se zde velký počet stezek pro pěší turistiku, cykloturistiku i běžkaře. Dále jsou zde cvičné skály pro horolezce nebo třeba osvětlené sjezdovky pro lyžaře. Nejvyšší hora Hostýnských vrchů je Javorník s výškou 865 m nad mořem. Nejoblíbenějšími turistickými středisky jsou Tesák a Troják. (M-ARK Marketing a reklama, 2009)

6.2.2 Kulturní předpoklady

Region Kroměřížsko je vhodný pro milovníky kultury, jelikož je tady mnoho zajímavých muzeí, galerií, folklorních akcí, hudební i filmové festivaly a přehlídky. Najdeme zde Arcibiskupský zámek a zahrady zapsané na seznamu památek UNESCO, skanzen v Rymicích, kde můžeme poznat způsob života minulých století. Mezi památky, které jinde nenajdeme, se řadí zámek v Chropyni, nebo židovská kultura v Holešově, „maják Moravy“, poutní místo Svatý Hostýn, turistické cesty nás zavedou na zříceninu hradu Cimburk, na rozhlednu Brdo, na barokní hřbitov ve Střílkách, do Koryčan za koupáním či kempinkem nebo na westernový ranč v Kostelanech. Historické jádro Kroměříže je městskou památkovou rezervací, město je také nazývané hanáckými Athénami díky množství stavitelských památek, bohatému kulturnímu životu a tradici vzdělávání. (M-ARK Marketing a reklama, 2009)

Kroměřížsko je také krajem výtvarného umění, v zámecké obrazárně lze vidět slavná díla světoznámých malířů Maxe Švabinského a Emila Filly, kteří odsud pocházejí. I lidová kultura je zde velmi živá, jelikož je kraj na pomezí Hané a Valašska. V obcích se pořádají akce jako valašské bály, „kácání máje“, masopustní „vodění medved’a“, každý lichý rok jsou v Chropyni pořádány Hanácké folklorní slavnosti s Jízdou krále Ječmínka, stejně tak v Bystřici pod Hostánem, Mezinárodní folklorní festival na Rynku, v Holešově se zase konají hudební a taneční akce v rámci Hanáckého dne. (Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, © 2012)

Top 10 míst Kroměřížska, které by se určitě neměli vynechat:

- Arcibiskupský zámek – jedinečná památka zapsaná na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO, v jeho interiéru jsou překrásné sály, nejvýznamnější obrazárna v České republice ukrývající malířské skvosty takových malířů jako jsou Lucase Cranacha, Jana Bruegela, Van Dycka, Veroneseho či Tiziana, interiéry jsou využívány také řadou slavných filmařů jako například Miloš Forman
- zámecké zahrady – také památka UNESCO, Podzámecká zahrada přiléhající k zámku je parkem v anglickém stylu se vzácnými dřevinami, drobnými historickými stavbami, rybníky a zookoutkem, Květná zahrada se nachází asi 1 km od zámku na opačném konci města, byla vytvořena ve francouzském stylu s vysázenými květinovými partery, keřovými labyrinty, Foucaltovým kyvadlem v rotundě a kolonádou o délce 244 m se 44 sochami

- Arcibiskupské zámecké víno – nalézá se 6 m pod úrovní nádvoří zámku v jeho suterénu, za dob Karla IV. se zde začalo vyrábět mešní víno a tato tradice pokračuje dodnes, při prohlídce starobylých prostor se nám naskytne možnost tyto kvalitní vína uchovávaná v největších dřevěných sudech (18 000 litrů) ochutnat
- Kroměříž – městská památková rezervace, město na řece Moravě je centrem regionu, jeho osudy jsou neodmyslitelně spjaty s rezidencí olomouckých biskupů, pro svou kulturní historii bývá nazýváno hanáckými Athénami, historický střed je městskou památkovou rezervací
- Chropyně – rodiště kubistického malíře Emila Filly, hlavní atraktivitou je raně barokní zámek spojený s legendou o hanáckém králi Ječmínkovi, v jeho interiérech můžete vidět sbírku historických zbraní a unikátní národopisnou výstavu, k zámku přiléhá rybník s hnízdy vodního ptactva, která je státní přírodní rezervací, nedaleko je také barokní chrám sv. Jiljí s kaplí Panny Marie Lurdské
- Židovské památky Holešov – v Holešově je jedna z nejstarších synagog v České Republice, Šachova synagoga renesanční stavba s barokní dekorací, uvnitř je možné prohlédnout si výstavu Židé a Morava, poblíž se nachází židovský hřbitov s 1500 hroby z poloviny 17. století
- Svatý Hostýn – původně opevněné keltské hradiště městského typu, dnes poutní místo proslavené především díky legendě o zázraku Panny Marie, její moc dokládá i pramen s léčivými účinky, kromě toho tady nalezneme i křížovou cestu architekta Dušana Jurkoviče, rozhlednu, větrnou elektrárnu a Svatohostýnské muzeum, Hostýn je počátkem naučné stezky Hostýnské vrchy
- Rymice – unikátní přírodní muzeum venkovské architektury (domky s doškovými střechami, dobové interiéry, větrný mlýn, kovárna), ke zhlédnutí je tady stálá výstava o větrných mlýnech Moravy a Slezska
- hrad Cimburk – působivá zřícenina hradu v Chřibech gotického stylu ze 13. století ožívá v letních měsících šermířskými a divadelními představeními nebo festivalem Dny múz
- ranč Kostelany – ranč postavený ve westernovém stylu láká návštěvníky ze všech koutů České Republiky (M-ARK Marketing a reklama, 2009)

Společenské akce:

- Rohálovská desítka – běžecký závod který se koná každoročně od roku 1994 v Prusinovicích
- Velikonoční jarmark lidových řemesel – výrobky s velikonoční tematikou zde nabízí zruční řemeslníci z Čech, Moravy i Slovenska
- Bystřické zámecké slavnosti – hudební festival v Bystřici pod Hostýnem, v programu je klasika, rocková hudba, ale i moderní jazz
- Dny múz – hrad Cimburk u Koryčan, tradiční setkání umělců s bohatým doprovodným programem
- Western rodeo show Jankovice – každoročně konané klání jezdců a koní na písčitém kolbišti, nejedná se o klasické závody, jde především o to pobavit diváky
- FLORIA Věžky – speciální výstava květin, která se koná v létě a na podzim

6.3 Uherskohradištsko

Region Dolňácka i Horňácka, Moravy, vína a sadů leží při jihovýchodní hranici České republiky se Slovenskem, ve středovýchodní Moravě, na jihu Zlínského kraje. Na severu sousedí se Zlínskem, na severozápadě s Kroměřížskem a na jihu s Hodonínkem. Má rozlohu okolo 991 km², je členěn do 78 obcí (měst 7 – Bojkovice, Hluk, Kunovice, Uherský Ostroh, Uherský Brod, Uherské Hradiště a Staré město, městysy 2 a 69 vsí), žije zde přes 143 700 obyvatel, což je 145 obyvatel na km².

Hlavním průmyslovou oblastí je zde strojírenství. Zemědělství je orientované na rostlinnou i živočišnou produkci. Významná je možnost letecké dopravy díky letišti v Kunovicích. Najdeme tady Bařův plavební kanál využívaný pro vodní turistiku. Je to kraj plný pohostinnosti, lidových tradic a kulturně-historických památek. K důležitým památkám patří určitě komplex církevních staveb ve Velehradě, hrad Buchlov, zámek v Buchlovicích, Bojkovicích a Uherském Ostrohu. Mezi významná muzea se řadí Slovácké muzeum v Uherském Hradišti a muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě. Z národopisných událostí můžeme jmenovat například Fašank ve Strání, Jízdu králů ve Vlčnově nebo Kopaničářské slavnosti ve Starém Hrozenkově. Každý rok se v Uherském Hradišti setkávají talentovaní filmaři v Letní filmové škole. Rozvoj v cestovním ruchu zaznamenalo Uherskohradištsko zejména díky rekonstrukci Bařova kanálu, který spojuje okresy kolem toku řeky Moravy, součástí jsou i cyklotrasy, které umožňují lépe ho poznat. Na východě tohoto regionu se nachází CHKO Bílé Karpaty s původními lesními porosty,

která byla vyhlášena biosférickou rezervací UNESCO, západ je tvořen pohořím Chřibů. (Pretorien, © 2011c)

6.3.1 Přírodní předpoklady

Uherskohradištsko není příliš bohaté, co se týče nerostných surovin, jsou využívána ložiska cihlářských hlín, štěrkopísků a stavebního kamene. Z geologického hlediska v regionu převažuje jílovec a pískovec, kvůli kterým vznikají časté sesuvy. Region je převážně zemědělský s rozvinutým lesnictvím. Plodné Pomoraví je plné obilí, kukuřice, slunečnice a vinic. Okrajové oblasti Chřibů a Karpat jsou plné pastvin pro ovce a krávy, nachází se tady množství ovocných sadů.

Území náleží k vnějším západním Karpatům a vnitrokarpatským sníženinám. Tato nejsevernější oblast národopisného Slovácka je pro návštěvníky atraktivní i díky množství přírodních zajímavostí. Přírodu lze rozdělit do čtyř odlišných částí – 1.) smíšené lesy západních Chřibů, kopečky a skalní útvary, 2.) nížinná, úrodná oblast Moravy s rovinatou, odlesněnou a obdělávanou půdou 3.) střední část mírně zvlněného podhůří Bílých Karpat se spoustou vinic, sadů a malých vsí 4.) kopce Bílých Karpat s hlubokými lesy a orchidejovými loukami.

Značná část území patří do klimaticky teplých oblastí, a proto trpí nedostatkem vláhy. Územím protékají tři hlavní řeky – Váh, Morava a Svatka. Řeka Morava protéká na většině území, teče od severu na jihozápad. Z vodních ploch zde najdeme málo rybníků, za to mnoho jezer a slepých ramen Moravy, vodní nádrže můžeme jmenovat Ondřejov na Nivničce, Bojkovice na Kolelači, Březina na Klimentském potoce, Nad Sovínem na Dlouhé řece a Nové díly na Boršickém potoce. (Pretorien, © 2011c)

6.3.2 Kulturní předpoklady

Oblast se vyznačuje bohatými kulturními tradicemi, které se dlouhá léta udržují například v hudbě, umění a divadle a je také známá svým stále živým folklórem. Pro kulturní dění celého regionu hraje velkou roli především Slovácké muzeum v Uherském Hradišti. Právě zde můžeme poznat díky stálé expozici SLOVÁCKO tradiční způsob života a práce lidí na Slovácku (pracovní oděv, pracovní nástroje, způsob bydlení, obyčeje – fašank, jízda králů, dožínky, hody, velikonoční zvyky a vinobraní). Dále má také velký význam z hlediska výtvarného umění Galerie Slováckého muzea, budova je historicky cenný, jelikož pochází z 18. století, v jejím interiéru najdeme stálou expozici výtvarného umění z jihovýchodní

Moravy, od českých i zahraničních umělců. Další velmi významnou turistickou atraktivitou je muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě. Muzeum se specializuje na historii a život Jana Amose Komenského.

Během celého roku jsou pořádány nejrůznější akce jako například proslulá Vlčnovská Jízda králů konaná poslední neděli v květnu nebo také Kopaničářské slavnosti ve Starém Hrozenkově, které probíhají v měsíci červenci. Mezi tradiční zvyky a obyčeje Uherskohradištska lze zařadit třeba masopustní obchůzky na Uherskobrodsku, velikonoční obchůzky o Smrtné neděli, velikonoční hrkání a pomlázky nebo hodové slavnosti konané obvykle v září a říjnu. V dnešní době jsou hlavními představiteli lidové kultury především folklórní soubory v obcích i městech, které prezentují své programy doma i v zahraničí. (Pretorien, © 2011a)

Top 10 míst Uherskohradištska, které by se určitě neměly vynechat:

- Uherské Hradiště – městská památková zóna, Památník Velké Moravy (základy kostela, hroby), zbytky hradebních zdí z 15. století s Matyášovou bránou, barokní kašny ze 17. století, gotická radnice, morový sloup, františkánský klášter, Slováké muzeum a Galerie Slovákého muzea
- Bařův kanál – vybudovaný Tomášem Bařou ve 30. letech 20. století, který chtěl spojit Hodonínsko se Zlínskem levnou vodní cestou, dnes se využívá především pro vodní turistiku
- hrad Buchlov – významný královský hrad byl postaven v 1. polovině 13. století českým králem jako strategicky obranná pevnost
- zámek Buchlovice – barokní šlechtické sídlo s italskou zahradou a anglickým parkem, každoročně se zde koná výstava fuchsí
- Hluk – jedno z center národopisné oblasti Dolňácko, každé 3 roky se stává dějištěm Dolňáckých slavností písní a tanců s jízdou králů, původně gotická tvrz, čtyři památkově chráněná selská stavení s expozicí
- zámek Nový Světlov – novogotický zámek je dominantou města Bojkovice a je muzeem s národopisnými sbírkami
- Ostrožská Nová Ves – obec je známá především svými sirnatými lázněmi, které poskytují celoroční péči už od roku 1903, jsou využívány k léčbě pohybového ústrojí a kožních onemocnění

- Uherský Brod – památkově chráněné historické centrum, s několika kostely a radnicí, zámek s muzeem Jana Amose Komenského, židovský hřbitov a japonská zahrada „Přátelství“
- Velehrad – významné mariánské poutní místo, klášter s bazilikou Nanebevzetí Panny Marie a svatého Cyrila a Metoděje, největší barokní chrám v České Republice
- Vlčnov – pyšní se řadou lidových památek v čele s památkově chráněným areálem vinných búd, v muzeu lidových pálenic se můžeme seznámit s výrobou destilátů na moravsko-slezském pomezí

(Pretorien, © 2011c)

Společenské akce:

- Buchlovské noci s černou paní – 3 noci hraných pověstí a příběhů, doprovodný program na nádvoří a ohňová show
- Festival masopustních tradic Fašank – každoročně na přelomu února a března již od roku 1987, masopustní obchůzka, při které tančí „fašancáři“ mečový tanec Pod šable, je to největší festival masopustních tradic v České republice
- Velikonoční jarmark uměleckých řemesel – tradiční dřevěné stánky, lidoví výrobci v tradičních řemeslných oděvech, kteří ukazují i část své výroby
- Jízda králů Vlčnov – Slovácká jízda králů byla zapsána na Seznam světového nehmotného kulturního dědictví UNESCO, krojované vystoupení skupin a jízda krále se svou družinou
- Slovácké slavnosti vína a otevřených památek – lidové a vinařské tradice, kultura, pestré slovácké kroje, muzika a tance
- Festival hudebních nástrojů lidových muzik – můžeme zde vidět hudební nástroje různých kultur, srovnávání jejich společných znaků a rozdílů, jejich vývoj a použití (Region Slovácko – sdružení pro rozvoj cestovního ruchu, 2011)

6.4 Vsetínsko

Vsetínsko leží na severovýchodě Zlínského kraje, na jihovýchodní hranici České republiky se Slovenskem, ve středovýchodní Moravě. Na severovýchodě sousedí s Frýdeckomísteckem, na severu s Novojičínskem, na severozápadě s Přerovskem, na západě s Kroměřížskem, na jihovýchodě a jihu se Zlínskem, východní hranici tvoří hranice

republiky. Region má rozlohu 1142 km², je členěn do 59 obcí (měst 6 – Karolinka, Kelč, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm, Vsetín a Zubří, městysů 1 a vsí 52), žije zde přes 145 800 obyvatel, což je 128 obyvatel na km². Průmysl je tady strojírenský, elektrotechnický, textilní, sklářská a gumárenský. V zemědělství převládá živočišná výroba a důležitý je také chov koní.

Tento region, nazývaný též Valašsko, nabízí spoustu možností a míst pro rekreaci, cykloturistiku nebo lyžování a 800 km značených turistických tras. Okresním městem je Vsetín založený ve 14. století a jeho dominantou je renesanční zámek, nyní sloužící jako muzeum. Nejvíce vyhledáváno turisty je Rožnovsko, konkrétně Rožnov pod Radhoštěm, město lidových tradic a umění, jehož největší atraktivitou je Valašské muzeum v přírodě založené roku 1925 bratry Jaroňkovými. Další turistickou zajímavostí jsou Pustevny a jejich typické domy, valašská hora Radhošť (1129 m) na jejímž vrcholu stojí kaple, sousoší Cyrila a Metoděje a socha posvátného boha Radegasta. Oblast je spojována s dobrým jídlem, se slivovicí, s valašskou kyselicí, frgály a folklorními slavnostmi, které najdeme v Rožnově pod Radhoštěm, ve Vsetíně, v Horní Lidiči, i malé obci Liptál, kam každý rok v srpnu přijíždí desítky folklorních souborů z celého světa. (Pretorien, © 2011d)

6.4.1 Přírodní předpoklady

Vsetínsko je území v povodí řeky Vsetínské a Rožnovské Bečvy, nacházející se v podhůří Moravskoslezských Beskyd a Javorníků. Chráněná krajinná oblast Beskydy zaujímá 555 km² rozlohy Vsetínska, díky tomu se můžeme kochat překrásnými přírodními scenériemi, celoročně se nabízí i aktivní vyžití jako například turistika (800 km značených turistických tras), v zimě je tady možnost lyžování (10 lokalit s 18 vleky) nebo jízdy na běžkách, v létě je to cykloturistika a také horolezectví.

U Lidečka jsou Chráněné přírodní útvary Pulčínské skály se zbytky středověkého hradu a Čertovy skály oblíbené horolezci. Oblast je vhodná pro rekreační aktivity všech ročních období, jsou zde kryté bazény, letní koupaliště, jízdárny, možnost paraglidingu a plachtění na rogalech. Pro milovníky zimních sportů jsou tady Beskydy, Pustevny, Lysá hora nebo Soláň.

Region patří k nejhornatějším a nejlesnatějším v republice, většinu území pokrývají jehličnaté lesy s menším podílem listnatých lesů. V horských oblastech jsou květnaté louky a pastviny s velkým počtem sadů. Nachází se zde i prales Razula, orchidejové louky, celá řada skalnatých útvarů, trasy pro pěší i cyklisty (Kohútka, Portáš, Vsácký Cáb, Martiňák),

přehradu (Horní Bečva, Bystřička), přírodní koupaliště „Na stanoch“ u Nového Hrozenkova, lezecké terény (Čertovy a Lačnovské skály), upravené a modernizované lyžařské areály. (Pretorien, © 2011d)

6.4.2 Kulturní předpoklady

Region má bohatou historii a tedy i mnoho zajímavých kulturních památek. Rožnov pod Radhoštěm je unikátní přírodní památkou ukazující tradice lidového stavitelství, uchovává dřevěné stavby až z 18. století. Tato památka se může chlubit s návštěvností srovnatelnou s Pražským hradem, prezentuje tradiční řemesla, pěstování původních plodin i chov dobytka tradičním způsobem.

Ve Valašském Meziříčí můžeme navštívit historické měšťanské domy, dále pak stojí za vidění renesanční zámek ve Vsetíně z počátku 17. století, městská památková rezervace Štramberk se zbytky hradu a nedalekou jeskyní Šipka, která je známá nálezem čelisti člověka neandertálského. Hukvaldy jsou obcí, kde se narodil proslulý skladatel Leoš Janáček a je tady mohutná zřícenina hradu. Nejstarší dřevěnou stavbu u nás z roku 1551 najdeme v Hodslavicích, rodišti slavného literáta Františka Palackého.

Půvaby této oblasti a jejích obyvatel podnítili již celou řadu básníků, skladatelů, malířů a spisovatelů. V místních galeriích nalezneme díla předních umělců. V koncertních sálech se pořádají koncerty klasické i populární hudby a ve Valašském muzeu v přírodě se konají četná vystoupení lidových pěveckých a tanečních souborů. (Pretorien, © 2011d)

Top 10 míst Valašska, které by se určitě neměly vynechat:

- Valašské muzeum v přírodě Rožnov pod Radhoštěm – národní kulturní památka, nejstarší muzeum tohoto typu ve střední Evropě, skládá se z 3 částí – Dřevěné městečko, Valašská dědina, Mlýnská dolina, každý rok se zde pořádají desítky zajímavých akcí
- Útulny Libušín a Maměnka – areál staveb na Pustevnách, národní kulturní památka, zahrnuje starou Pustevnu tak zvaně útulny – turistické chaty Libušín (restaurace) a Maměnku (hotel), byly postaveny koncem 19. století architektem Dušanem Jurkovičem
- Radhošť – národní přírodní rezervace, ve které najdeme posvátnou horu Radhošť, kde se dříve konaly nejrůznější slavnosti, obřady a poutě, na samém vrcholu stojí

kaple svatého Cyrila a Metoděje, po cestě z Pusteven můžeme vidět sochu pohanského boha Radegasta

- Valašské Meziříčí – městská památková zóna, jedno z kulturních center Valašska, přezdívané též Valašské Athény, desítky historických staveb, renesanční radnice, kostely, zámek Žerotínů a zámek Kinských, zajímavostí je gobelínová výroba
- Velká Lhota – dřevěný kostel z 18. století, národní kulturní památka, prostá výzdoba, kostel nemá věž, je krytý šindelem, působil zde farář a kazatel Jan Karafiát, autor dětské knížky Broučci
- přehrada Bystřička – písčité pláž, vodní nádrž o rozloze 37 ha, láká milovníky vodních sportů, koupání i rybaření, výchozí bod pro turistiku a cyklistiku
- Karolinka-Ratkov – shluk 21 valašských chalup z 18. století, vzácný soubor lidových staveb je velmi ceněný a dochoval se na původním místě
- Velké Karlovice – tradiční valašská obec s řadou památek – Karlovský kostel, Karlovské muzeum, Karlovské fojtství
- Čertovy a Pulčínské skály – Lidečko, unikátní skalní útvary, ideální lezecký terén pro horolezce i jedinečné turistické cíle pro všechny
- Soláň – oblast je vyhledávána zejména kvůli jejím přírodním krásám a rekreačním možnostem v zimě i v létě, Zvonice – galerie, nabízí výstavu valašských umělců, Galerie pod Soláněm – díla Ladislava Boráka, řezbáře z Velkých Karlovic, který se díky jednomu ze svých děl zapsal do Guinnessovy knihy rekordů, Valašský ateliér u Hofmanů – galerie (M-ARK Marketing a reklama, 2011a)

Společenské akce:

- Valašský rok – Rožnov pod Radhoštěm, program nabízející po celý rok více než 60 folklorních vystoupení orientovaných na lidové zvyky, obyčeje a řemesla
- Karlovarská padesátka – Velké Karlovice, vytrvalostní běh na lyžích se stovkami účastníků z celé České republiky
- Mezinárodní folklorní festival Vsetínský krpec – každý sudý rok, hudební koncert zahraničních skupin, programy cimbálových muzik, soutěž v mužském sólovém tanci „Odzemek“
- Jánošíkův dukát – Rožnov pod Radhoštěm, mezinárodní festival slovenských lidových tradic České republiky, mistrovství Valašského království ve stloukání másla

- Gulášfest – Valašské Meziříčí, soutěž o největšího jedlíka guláše a soutěž o nejlepší guláš
- Mikulášské obchůzky – Hornolidečsko, tradice stará 200 let, svatý Mikuláš obchází před Vánocemi se svou družinou (čerti, smrtka, koně a nosiči) všechna obydlí ve vesnici (M-ARK Marketing a reklama, 2011a)

6.5 Dopravní předpoklady Zlínského kraje

Region Zlínského kraje tvoří poměrně významnou dopravní lokalitu, zahrnující různé druhy dopravy. Význam regionu je jak ve vnitrostátní dopravě, tak i v mezinárodním dopravním spojení. Na území se nachází 3,6 % délky celostátních železničních tratí a přes 2100 km silnic, zároveň však region disponuje minimálním počtem dálnic a rychlostních komunikací. (Portál Zlínského kraje, © 2011a)

6.5.1 Silniční doprava

Dopravní síť tohoto kraje je hodně ovlivněna zejména svým kopcovitým terénem (především Vsetínsko), což udává podmínky pro silniční výstavbu, která je díky tomuto typu oblasti převážně údolní a hustota dopravních sítí je nižší. Dalším negativní stránkou z hlediska dopravy je malý počet silnic vyšší kvality (rychlostní silnice a dálnice), které by se napojily na ostatní regiony a dálniční síť České republiky a Evropy. (Metodická podpora regionálního rozvoje, © 2011)

V posledních pár letech probíhá na území regionu nepřetržitá výstavba rychlostních silnic a dálnic, což přispívá ke zlepšení dopravní dostupnosti tohoto regionu a již dnes existuje přímé dálniční spojení Zlínského kraje (město Kroměříž) s hlavním městem České republiky, Prahou. Výstavba tohoto druhu komunikací stále pokračuje směrem ke Zlínu a dalším důležitým městům Zlínského kraje.

Zlínský kraj má k dispozici rozvíjející se síť silnic a intenzivně buduje dálnice a rychlostní silnice (D1, R55, R49). Nejvýznamnější města budou napojena na rychlostní silnice. Na severozápadě byla dokončena dálnice D1 a díky ní byl kraj napojen na dálniční síť České republiky (úsek Kojetín – Kroměříž – Říkovice). V severojižní části území tvoří páteř silniční dopravy rychlostní silnice R55, část Hulín – Otrokovice, byla dokončena. Důležitým bodem pro Zlínský kraj je rozvoj nadřazené silniční sítě. Na západovýchodním území kraje je páteř silniční dopravy rychlostní silnice R49. Část Hulín – Fryšták měla být dokončena v roce 2012, ale bohužel na to není dostatek finančních prostředků a část

vedoucí z obce Fryšták na státní hranice se Slovenskem je prozatím ve fázi příprav. (Katalog firem Zlínského kraje, © 2012)

6.5.2 Železniční doprava

Železniční sítě ve Zlínském kraji jsou dlouhodobě stabilní, prochází tudy severojižní železniční koridor ve směru Polsko – Ostrava – Otrokovice – Břeclav – Rakousko (trať č. 330) a východozápadní koridor Praha – Olomouc – Valašské Meziříčí – Slovensko (trať č. 280). Kromě těchto dvou páteřních koridorů tvoří železniční síť další tratě – trať č. 303/323 Kojetín – Kroměříž – Hulín – Holešov – Bystřice pod Hostýnem – Valašské Meziříčí – Frýdek-Místek – Ostrava a trať č. 340/341 Brno – Kyjov – Veselí nad Moravou – Kunovice – Újezdec u Luhačovic – Bylnice – Vlárský Průsmyk – Trenčianská Teplá (Slovensko).

Ve Zlínském kraji je celkem 358 km železnic, dopravní obsluhu poskytuje 117 železničních stanic a zastávek. Dopravní spojení mezi Zlínským krajem a Slovenskem zprostředkovává 7 silničních a 2 železniční přechody. Železniční doprava se účastní dopravní obsluhy 77 měst a obcí, ve kterých bydlí 401 300 osob, což je 67,9 % obyvatel kraje. Železniční osobní doprava by mohla být posílena díky modernizaci některých tratí s přihlédnutím k bezpečnosti, četnosti nabídky a zvyšování průměrných cestovních rychlostí. Zapřemýšlet by se také mělo nad organizací osobní dopravy v rámci integrovaného dopravního systému, který zabezpečí, že jednotlivé druhy dopravy budou navzájem spolupracovat a vytvářet tak přehledný a jednoduchý systém. (Portál Zlínského kraje, © 2011a)

6.5.3 Letecká doprava

Kraj má k dispozici letiště schopné mezinárodního provozu, které se nachází v Kunovicích. Přestože toto letiště vlastní vzletovou a přistávací dráhu dlouhou 2 km, není optimálně využito kvůli nevyjasněným vlastnickým vztahům. Pro mezinárodní leteckou dopravu je možno rovněž počítat s letištěm Bochoř (Olomoucký kraj), které je především vojenským letištěm, ale do budoucna je v plánu realizace projektu na rozšíření tohoto letiště pro leteckou civilní dopravu. Je to společný projekt Zlínského a Olomouckého kraje a města Přerov. (Katalog firem Zlínského kraje, © 2012)

6.5.4 Městská hromadná doprava

Městská hromadná doprava je ve Zlínském kraji poskytována trolejbusy a autobusy. Klíčovým bodem v poskytování veřejných dopravních služeb je v rámci regionu Zlínského kraje i sousedících regionů vytvoření efektivně fungujícího systému, který zajistí, že všechny druhy veřejné dopravy budou navzájem spolupracovat a vytvářet tak jednoduchý a přehledný systém. Cílem je dosažení tarifně jednotné a nelimitované možnosti využívání systému veřejné dopravy, vyloučení možných souběžně vedených linek a úspora veřejných prostředků. (Portál Zlínského kraje, © 2011a)

6.5.5 Cyklistická doprava

Na území České republiky bylo k 1. 1. 2010 celkem 1601 km cyklostezek. Nejrozsáhlejší síť cyklostezek bylo k 1. 1. 2010 na území hlavního města Prahy (168 km) a hned po něm následuje Zlínský kraj (166 km). V počtu vybudovaných cyklostezek v rámci jednotlivých krajů dosahuje nejvyšších hodnot s velkou převahou Zlínský kraj, kde bylo v roce 2009 vybudováno 52 960 m nových komunikací, nejvíce na cyklostezce podél Bařova kanálu a na cyklostezce Bečva s trasou Valašské Meziříčí – Hustopeče – Hranice – Přerov – Tovačov. Zajímavá je také informace, že z celkové délky cyklotras vybudovaných v České republice v roce 2009 bylo 23,9 % realizováno ve Zlínském kraji. V roce 2009 Zlínský kraj zaznamenal nárůst délky cyklostezek z hlediska procentuálního o 46,8 %, a je tak na druhém místě za krajem Vysočina. (Portál Zlínského kraje, © 2011a)

6.6 Ubytovací předpoklady Zlínského kraje

Ve Zlínském kraji mohou turisté využít 199 ubytovacích zařízení hotelového typu, z nichž 13 je na úrovni čtyř hvězdiček, v současné době se ve Zlíně realizuje investiční projekt hotelu na úrovni pěti hvězdiček.

6.6.1 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011

V roce 2011 do Zlínského kraje přicestovalo a nejméně jednou přenocovalo v hromadných ubytovacích zařízeních celkem 469 335 hostů. Rok 2011 zaznamenal nárůst o 1,4 % z celkového počtu návštěvníků kraje. Počet nerezidentů – zahraničních hostů se oproti roku 2010 zvýšil o 11,7 % a počet rezidentů – domácích hostů zůstal téměř totožný. V porovnání s ostatními kraji bylo 87,5 % domácích hostů a 12,5 % zahraničních hostů

v roce 2010 a za rok 2011 se tyto hodnoty změnilly na 86,2 % domácích a 13,8 % zahraničních hostů.

V roce 2011 došlo k poklesu celkového počtu přenocování o 2,3 %. Poměr přenocování v roce 2011 se posunul proti předchozímu roku o 0,6 procentního bodu ve prospěch přenocování nerezidentů, a to na 89,1 % domácích a 10,9 % hostů ze zahraničí.

Oblast	Hosté			
	celkem	2011/2010 (v %)	z toho nerezidenti	2011/2010 (v %)
Česká republika	12 898 712	5,6	6 715 067	6,0
Hl. m. Praha	5 050 923	6,5	4 360 390	5,9
Středočeský	694 083	9,9	161 293	13,1
Jihočeský	922 237	3,3	290 126	0,8
Plzeňský	496 534	2,6	172 810	12,1
Karlovarský	703 143	4,9	478 238	4,3
Ústecký	336 909	16,4	122 121	24,6
Liberecký	632 794	0,0	145 829	- 1,6
Královéhradecký	825 621	2,7	202 154	- 2,8
Pardubický	323 867	2,1	46 987	3,2
Vysočina	358 332	6,6	50 462	8,0
Jihomoravský	1 115 349	7,0	422 774	11,4
Olomoucký	397 279	5,8	85 897	3,3
Zlínský	469 335	1,4	64 723	11,7
Moravskoslezský	572 306	8,5	111 263	9,8

Zdroj: (Český statistický úřad, © 2012)

Tab. 2. Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011

Nejvíce zahraničních návštěvníků 17,5 tisíce přijelo do Zlínského kraje ze Slovenska (úbytek 3,4 % oproti roku 2010). Následuje Německo, ze kterého přijelo 10 tisíc hostů (nárůst o 5,3 %), dále Polsko 8,4 tisíc (přírůstek o 54,9 %). V roce 2011 narostl počet přenocování zahraničních návštěvníků o 21,1 %. Došlo k úbytku počtu přenocování u Němců o 0,4 % a u Slováků o 9,6 %, u Poláků se počet přenocování zvýšil o 61,8 %.

Výsledky průzkumu hromadných ubytovacích zařízení Zlínského kraje ukázaly, že se využití lůžek meziročně snížilo z 30,4 % na 29,3 % (republikový průměr roku 2011 byl 35,9 %). Snížení bylo zaznamenáno také u využití pokojů – v roce 2010 36,2 % a v roce 2011 35,1 % (republikový průměr za rok 2011 byl 42,3 %).

Podíl Zlínského kraje na celkovém počtu hostů v České republice se meziročně snížil o 0,15 procentního bodu na 3,6 %. Zlínský podíl celkového počtu přenocování návštěvníků

z jejich celorepublikového počtu poklesl proti roku 2010 o 0,24 procentního bodu na 4,0 %. Zlínský podíl na republikovém celku počtu zahraničních návštěvníků se meziročně zvýšil o 0,05 procentního bodu na 1,0 % i podíl přenocování se meziročně zvýšil o 0,2 % procentního bodu na 0,9 %. Podíl rezidentů na republikovém celku v roce 2011 zaznamenal úbytek o 0,35 procentního bodu a dosáhl 6,5 %, stejně tak se snížil podíl přenocování na 7,3 %. (ČSÚ, © 2012; Český statistický úřad, © 2012)

Oblast	Přenocování			
	celkem	2011/2010 (v %)	z toho nerezidenti	2011/2010 (v %)
Česká republika	38 235 088	3,6	19 424 839	5,8
Hl. m. Praha	12 948 091	6,8	11 677 323	6,7
Středočeský	1 796 742	6,4	399 578	13,2
Jihočeský	2 675 908	- 1,3	611 760	- 1,0
Plzeňský	1 333 736	- 3,8	376 289	5,8
Karlovarský	4 352 630	3,2	3 201 658	4,5
Ústecký	988 779	12,8	331 844	31,9
Liberecký	2 149 890	- 2,6	531 351	- 4,4
Královéhradecký	3 090 010	- 1,4	727 828	- 2,7
Pardubický	949 217	- 1,2	120 389	1,2
Vysočina	941 487	10,5	117 366	13,4
Jihomoravský	2 186 165	7,4	712 313	11,1
Olomoucký	1 482 246	4,7	172 415	- 6,0
Zlínský	1 531 553	- 2,3	166 728	3,6
Moravskoslezský	1 808 634	4,3	277 997	5,3

Zdroj: (Český statistický úřad, © 2012)

Tab. 3. Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2011

7 NÁVŠTĚVNOST ZLÍNSKÉHO KRAJE

Ze statistiky výzkumu realizovaného v roce 2011 vyplývá, že téměř polovina návštěvníků (48 %) přijela do Zlínského kraje ze vzdálenosti menší než 50 km. Ze vzdálenosti větší než 100 km přijelo pouze 33 % návštěvníků. Nejvíce užívaným dopravním prostředkem pro cestování do toho regionu je automobil (67 %), avšak někteří z návštěvníků přijeli také vlakem (13 %) a autobusem (14 %). Za jednodenním pobytem přicestovalo 58 % návštěvníků kraje a to především s partnerem či přáteli (72 %). Pokud v regionu strávili více dní, přenocovali u svých známých/na chatě (11 %) nebo v lepším hotelu (10 %). Služeb restauračních zařízení alespoň částečně využilo 80 % návštěvníků. Průměrná útrata činila 500 Kč na osobu (57 %) a 501 – 1000 Kč (32 %). Převažující motivy návštěvy regionu byly relaxace a poznání. Jako nejvyhledávanější aktivity byly zjištěny poznávací turistika, návštěvy kulturních akcí, pěší turistika a koupání. Vztah k tomuto kraji je pozitivní, lidé zde jezdí opakovaně a většina z nich se sem hodlá vrátit.

Z tabulky (Tab. 4) je jasně patrné, že nejnavštěvovanějším turistickým cílem ve Zlínském kraji je jednoznačně zoologická zahrada v Lešné, která přivítala v roce 2010 přibližně 442,5 tisíce návštěvníků. Turisticky velmi oblíbenou atraktivitou je Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm s 238 tisíci návštěvníky. Na třetím místě v návštěvnosti se 122 tisíci vstupy nalezneme Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, pouze o 5 tisíc nižší návštěvnost zaznamenali v Kroměříži v tamním Arcibiskupském zámku a zahradách. Překrásnou národní kulturní památku v Buchlovicích, tedy zdejší zámek v roce 2010 navštívilo více než 85 tisíc osob.

Pořadí	Název objektu	Typ	Návštěvnost v tis.
1.	ZOO Zlín-Lešná	zoologická zahrada	442,5
2.	Valašské muzeum v přírodě	lidová architektura	238,1
3.	Slovácké muzeum v Uh. Hradišti	muzeum, galerie	122,1
4.	Arc. zámek a zahrady v Kroměříži	zámek	117,3
5.	Státní zámek Buchlovice	zámek	85,6

Zdroj: (CzechTourism, © 2005–2012)

Tab. 4. Top 5 nejnavštěvovanějších turistických cílů ve Zlínském kraji 2010

Nejlépe hodnocená je ve Zlínském kraji dostupnost stravovacích zařízení, ubytovací kapacita a přátelskost místních lidí. Ke zlepšení by mělo podle návštěvníků dojít

především u dopravní infrastruktury a poskytování informačních služeb. Reklamu či upoutávku na region nezaznamenala ani polovina návštěvníků, pokud ano, převažovala hlavně venkovní reklama (20 %), internet (16 %) a reklama v tisku (16 %). Nejčastěji používané jsou internetové vyhledávače typu Google či Seznam a turistické informační portály. Jako další významný zdroj informací byli uvedeni známí a příbuzní.

Pořadí	Název objektu	Typ	Kraj	Návštěvnost v tis.
1.	ZOO Praha	zoologická zahrada	Praha	1 185,3
2.	Pražský hrad	hrad	Praha	1 120,1
3.	AquaPalace Praha, Čestlice	zábava	Středočeský	805,5
4.	Židovské muzeum v Praze	muzeum, galerie	Praha	562,6
5.	Národní muzeum v Praze	muzeum, galerie	Praha	554,2
6.	Staroměstská radnice	historická stavba	Praha	529,2
7.	Centrum Babylon Liberec	zábava	Liberecký	475,6
8.	ZOO Plzeň	zoologická zahrada	Plzeňský	460,8
9.	ZOO Dvůr Králové	zoologická zahrada	Královéhradecký	454,5
10.	ZOO Zlín-Lešná	zoologická zahrada	Zlínský	442,5

Zdroj: (CzechTourism, © 2005–2012)

Tab. 5. Top 10 nejnavštěvovanějších turistických cílů v České republice 2010

Jak nám výše uvedená tabulka (Tab. 5) naznačuje, z celé Moravy se do top 10 nejnavštěvovanějších turistických cílů probojovala pouze zoologická zahrada v Lešné.

8 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je využívána pro zjištění vnitřních činitelů, což jsou silné a slabé stránky a vnějších činitelů, jimiž jsou příležitosti a hrozby působící na společnost nebo v tomto případě region. Tuto metodu jsem použila pro analyzování vybraných předpokladů cestovního ruchu ve Zlínském kraji a jeho současného stavu.

8.1 Přírodní předpoklady

8.1.1 Silné stránky

- celoroční možnost kvalitního vyžití pro všechny věkové kategorie
- zachovalé přírodní bohatství
- nedotčený a nekomerční kraj
- pestrost různorodých typů krajin (horské a podhorské oblasti)
- přírodní atraktivita – CHKO Bílé Karpaty, CHKO Beskydy
- vhodné podmínky pro vodní turistiku – řeka Morava, Bařův kanál
- významné zdroje léčivých a minerálních pramenů pro rozvoj lázeňství (Luhačovice, Ostrožská Nová Ves, Kostelec, Napajedla)
- krajinný ráz vhodný pro cestovní ruch (řeky, hory)
- Chřiby a Bílé Karpaty s potenciálem pro rozvoj zimních sportů
- příjemné a zdravé klima, pestrost klimatických podmínek
- existence biosférické rezervace UNESCO – Bílé Karpaty
- nejlesnatější kraj v České republice s dobrým zdravotním stavem lesů
- existence přírodních koupališť
- velmi dobrá kvalita životního prostředí
- Beskydy jako mezinárodní turistická destinace
- vysoký podíl lokalit vhodných pro rekreaci a sport

8.1.2 Slabé stránky

- omezený počet vodních ploch pro koupání, rekreaci a sportovní aktivity
- nevhodné klimatické podmínky některých oblastí pro zimní sporty
- špatná kvalita na některých vodních plochách určených k rekreaci
- málo vodních toků určených pro vodáctví, rafting
- nedostatečné využití potenciálu léčivých pramenů

- menší počet vodních ploch pro aktivity a dovolenou u vody
- místy devastované životní prostředí (města)
- ničení lesních cest těžkou technikou

8.1.3 Příležitosti

- rostoucí poptávka po volnočasových aktivitách – sjezdové lyžování, běžecké lyžování, cykloturistika, pěší a horská turistika, venkovská a agroturistika, hipoturistika, karavanning
- prodloužení sezóny – využití oblastí k aktivnímu odpočinku – turistika, cykloturistika, vodní sporty, lyžování
- rostoucí zájem seniorů a dalších cílových skupin o venkovskou turistiku
- zvyšující se zájem lidí o své zdraví a lázeňskou turistiku

8.1.4 Hrozby

- snížení konkurenceschopnosti některých oblastí
- zhoršení kvality necitlivou výstavbou
- u intenzivnějších forem cestovního ruchu problém v oblasti životního prostředí
- zhoršená kvalita lyžování a zimní dovolené
- zvýšení nákladů na udržování sjezdovek – zasněžování
- zákaz vstupu do mnoha přírodních lokalit
- pomalý rozvoj turistické infrastruktury v Bílých Karpatech
- nedostatečná podpora pro rozvoj cestovního ruchu ve venkovských oblastech

8.2 Kulturní předpoklady

8.2.1 Silné stránky

- bohaté lidové tradice a umění (Slovácko, Valašsko) a největší počet folklórních akcí v České republice
- Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm – jedna z nejnavštěvovanějších turistických atraktivit
- historie Zlína spojená s obuvnictvím a světově známým průmyslníkem Tomášem Baťou
- jedinečná funkcionalistická architektura Zlína

- turistická památková rezervace Kroměříž (zámek a zahrady – UNESCO)
- velký potenciál pro církevní turistiku (Hostýn, Svatý Kopeček, Arcibiskupský zámek Kroměříž, Velehrad)

8.2.2 Slabé stránky

- návštěvníci špatně hodnotí možnosti a vybavení pro zábavu
- nevyužitá kulturní zařízení
- menší počet muzeí, řemeslných dílen a galerií
- nepřístupnost některých sportovních areálů

8.2.3 Příležitosti

- růst příjezdového cestovního ruchu
- rozšiřování spolupráce s ostatními regiony
- nárůst zájmu tuzemců o pobyt a volnočasové aktivity v tuzemsku
- růst poptávky po konferenční a kongresové (incentivní) turistice
- zvýšení zájmu o návštěvu díky dobré nabídce produktů, dobrým službám a profesionálním a kvalitním organizátorům

8.2.4 Hrozby

- snížení celkové atraktivity a návštěvnosti
- snížení kvality pracovníků v oblasti cestovního ruchu
- snížení kvality nabídky turistických produktů a služeb
- málo potřebných investic do rozvoje turistických infrastruktury a služeb
- vymizení tradiční řemeslné výroby
- poškozování památek (historických, architektonických, kulturních)
- chátrání a znehodnocování památek

8.3 Dopravní předpoklady

8.3.1 Silné stránky

- vytváření a uskutečňování projektů na zlepšení kvality silniční dopravy a dostupnosti kraje
- blízkost letiště v Brně

- potenciál v rozvoji letiště v Kunovicích
- železniční spojení Zlínského kraje se Slovenskem
- výborný potenciál kraje pro cykloturistiku
- rostoucí síť cyklostezek
- existence mnoha turistických tras
- existence naučných stezek
- rozvíjející se turistická lodní doprava na řece Moravě (Bařův kanál)

8.3.2 Slabé stránky

- špatná dostupnost kraje z hlavních mezinárodních a národních silničních tahů
- nedostatečná infrastruktura (včetně parkovišť)
- malý počet silnic vyšší kvality (rychlostní silnice a dálnice)
- nedostatečná železniční síť a využití pro přepravu turistů
- absence mezinárodního letiště
- nedostatečná frekvence spojů veřejné dopravy, především v malých obcích
- špatná kvalita komunikací I. a II. třídy
- nedostatek parkovacích míst
- špatný stav a značení některých turistických tras

8.3.3 Příležitosti

- postupné zlepšení dopravní infrastruktury a dostupnosti
- velký rozvoj cykloturistiky a pěší turistiky
- možnost využití letiště v Kunovicích nebo v Brně pro přepravu zahraničních turistů
- další možnosti rozvoje Bařova kanálu
- modernizace některých železničních tratí
- organizace dopravy v rámci integrovaného dopravního systému
- napojení nejvýznamnějších měst na rychlostní silnice

8.3.4 Hrozby

- narůstání problémů s velmi špatnou dostupností kraje
- snižování využití autobusové a železniční dopravy pro přepravu turistů
- zastavení projektu využití Bařova kanálu pro cestovní ruch
- snížení konkurenceschopnosti v oblasti pěší turistiky a cykloturistiky

- nedostatek prostředků na budování komunikací
- špatná spolupráce jednotlivých druhů dopravy
- vliv kopcovitého terénu na silniční výstavbu

8.4 Ubytovací a stravovací předpoklady

8.4.1 Silné stránky

- poměrně vysoké využití lůžek v ubytovacích zařízeních
- pozitivní hodnocení ubytování ze strany návštěvníků
- relativně vysoká vytíženost ubytovacích kapacit
- dostatečná nabídka levného ubytování
- růst investic do hotelového typu kategorie 3*
- možnost rezervace ubytování přes internet
- historické rekreační střediska vybudované v turisticky atraktivní oblasti Bílé Karpaty
- zlepšení kvality služeb v ubytovacích zařízeních, větší důraz kladen na individuální potřeby zákazníka
- vysoká kvalita ubytovacích a doprovodných služeb
- vysoké hodnocení kvality stravovacích služeb zákazníky
- rozvoj specializovaných stravovacích zařízení
- gastronomické jedinečnosti některých oblastí (slivovice, frgály, valašské a slovácké speciality)

8.4.2 Slabé stránky

- malá nabídka ubytování typu pension
- nedostačující nabídka ubytovacích zařízení střední a vyšší kategorie
- nižší procento ubytovaných zahraničních turistů
- špatná úroveň služeb v některých ubytovacích zařízeních
- nedostatek kvalitních kempů a chatových osad
- nízký počet hotelů vybavených a poskytujících služby pro kongresovou turistiku
- u menších hotelů či pensionů nedostatečné využití nových technologií
- málo ubytovacích zařízení orientovaných na turisty
- nedostatečná specializace stravovacích zařízení (místní speciality, zvěřina, ryby)

- malá nabídka rychlého občerstvení v turistických centrech (Luhačovice)
- malé zastoupení tradiční kulturní produkce v restauračních zařízeních
- omezená nabídka jídel zaměřených na cykloturisty a sportovce

8.4.3 Příležitosti

- růst příjezdového cestovního ruchu
- vytvoření kvalitního image díky vysoké spokojenosti s ubytováním
- rekonstrukce rekreačních středisek na ubytovací kapacity hotelového typu
- rozvoj produktu dovolená na chatě a chalupě (Chřiby, Bílé Karpaty a další podhorské oblasti)
- další rozvoj ubytovacích kapacit v tradičních turistických střediscích
- budování tradice kvalitní gastronomie ve vztahu ke kraji
- růst poptávky po malých hostincích a tematických restauracích

8.4.4 Hrozby

- nepřizpůsobení se trendům v oblasti ubytování – růst zájmu o hotely vyšší kategorie
- nedostatečná kvalifikace a profesní příprava pracovníků
- stagnace současného stavu v ubytování
- hrozba nerovnoměrného rozvoje ubytovacích kapacit
- malé využití rezervačních systémů podporující vyšší naplnění ubytovacích kapacit
- sílící pozice a rozvoj konkurenčních regionů

9 MOŽNOSTI ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU ZLÍNSKÉHO KRAJE

Potenciál rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji je velký a je zde hned několik možností, jak zlepšit současnou situaci. První bod, který je potřeba zmínit, je zlepšení stávající situace dopravní infrastruktury. Neustále přetrvává technická zaostalost dopravní infrastruktury, tudíž tento nedostatek by bylo vhodné do budoucna vyřešit, například pomocí rekonstrukce komunikací. Kvalitní dopravní infrastruktura má velký význam pro rozvoj cestovního ruchu, ekonomický rozvoj, ale i pro kvalitu života. Další možností jak zlepšit dostupnost kraje pro jeho návštěvníky je rychlá výstavba nových dálnic a rychlostních komunikací. Stěžejní otázkou v této oblasti by mělo být napojení krajského města Zlína na síť dálnic a rychlostních komunikací v České republice, ale také napojení na silniční a dálniční systém Slovenska. Potenciál je také v cyklistické dopravě a jejímu přizpůsobení pro účely v cestovním ruchu, vytvoření kvalitní a propojené sítě těchto cyklistických komunikací, zlepšení bezpečnosti stávajících cyklistických komunikací a jejich značení. V oblasti veřejné dopravy je důležitým bodem její postupný rozvoj se zaměřením na modernizaci a zajištění spolupráce a sjednocení jednotlivých druhů této dopravy. Následný efekt by byl v podobě odlehčení přetíženosti městských center od osobní automobilové dopravy, umožnění lepší dopravy obyvatel z venkova do větších hospodářských center a zlepšení turistické dostupnosti okrajových oblastí.

Cestovní ruch je odvětví, kde všechny složky spolu vzájemně spolupracují, a jenž nezahrnuje pouze ubytovací služby, ale také stravovací, dopravní a celou řadu doprovodných služeb, které přímo podporují turismus. Zlínský kraj je regionem s dostatečnými možnostmi pro rozvoj cestovního ruchu, velmi důležité je však jejich využití v budoucnu. Velký potenciál představují přírodní podmínky regionu, hlavně z hlediska zdravého životního stylu a sportu, jež jsou v dnešní době lidmi velmi vyhledávané. Je tedy důležité o toto přírodní bohatství řádně pečovat a udržovat jej zdravé a čisté. Na druhé straně je také velmi důležité zajištění lepší propagace a využití do budoucna. Díky těmto přírodním předpokladům tvoří značný potenciál pro rozvoj tohoto regionu lázeňství, které pravděpodobně zaručuje největší konkurenční výhodu mezi kraji v České republice. Přírodní podmínky poskytují také mnoho možností pro provozování různých druhů sportů od zimních sportů, cykloturistiky, až po pěší turistiku a vodní sporty, ale také pro venkovskou turistiku a agroturistiku.

Kulturně-historické předpoklady zase utváří potenciál pro poznávací a církevní turistiku. Do budoucna by bylo vhodné se zaměřit na rozvoj v oblasti kultury, a to především na větší propagaci památek. Kromě propagace by větší návštěvnosti památek pomohlo více doprovodných akcí a jejich lepší dostupnost. Zlínský kraj a jeho oblasti (Valašsko, Haná a Slovácko) jsou známé svou tradiční lidovou kulturou, která nabízí do budoucna také velké možnosti, co se týče turismu, stejně tak památky chráněné UNESCO mají značný význam pro cestovní ruch regionu a měly by být plně využity, jelikož mohou přilákat velký počet návštěvníků. Významné jsou také poutní místa Velehrad, Svatý Kopeček a Svatý Hostýn, které by mohly přispět k rozvoji sakrální neboli církevní turistiky a přilákat do Zlínského kraje nábožensky založené turisty z celé České republiky i dalších zemí. Jednoznačný potenciál pro rozvoj mají rovněž různé folklorní a gastronomické akce patřící do lidových tradic, které je třeba podporovat a udržovat pro následující generace.

Převažující většina návštěvníků Zlínského kraje pochází z České republiky, proto by bylo dobré zaměřit se na zvýšení zahraniční návštěvnosti. Potenciál má také spolupráce se Slovenskou republikou v oblasti cestovního ruchu, což přiláká velké množství turistů z druhé strany východní hranice. Rovněž prohloubení spolupráce se sousedními kraji (Olomoucký, Moravskoslezský a Jihomoravský) by mohlo být pro region výhodné, díky společnému rozvoji infrastruktury cestovního ruchu a společným marketingovým aktivitám. Jedním z hlavních bodů pro zlepšení stávající situace je i zefektivnění činnosti destinačního managementu a marketingu, kterou vykonává ve Zlínském kraji Centrála cestovního ruchu Východní Moravy. Mezi činnostmi Centrály cestovního ruchu Východní Moravy patří zajišťování dostatečného množství informací pro turisty, prezentace, propagace a podpora rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji.

Další možností jak zlepšit situaci cestovního ruchu regionu je rekonstrukce a modernizace stávajících ubytovacích zařízení a výstavba nových ubytovacích zařízení vyšší kategorie přitahující a téměř nezbytné pro náročnější klientelu, tím zkvalitnit nabídku v oblasti ubytovacích služeb a zvýšit její kapacitu. Rovněž by se měl kraj zaměřit na rozvoj lidských zdrojů pracujících v oblasti cestovního ruchu tím, že bude pořádat různé vzdělávací akce, semináře a kurzy. Díky nim selepší kvalita poskytovaných služeb v oblasti ubytování, poskytování informací a stravování, ale také například jazykové dovednosti.

Vhodné by bylo taktéž budování a rozvíjení zahraničních vztahů v oblasti kultury, což znamená najít ty oblasti, které jsou si se Zlínským krajem kulturně blízké a kontaktovat je s cílem sdílet kulturní hodnoty, získat nové, užitečné a hlavně praktické zkušenosti

a snadnějšího zapojení do mezinárodních kulturních projektů. Další bod, který by mohl přispět k rozvoji Zlínského kraje, je podpora místních umělců na zahraničních vystoupeních a akcích, a také podpora účasti zahraničních umělců ve Zlínském kraji.

Z pohledu zvýšení návštěvnosti Zlínského kraje je taktéž užitečné zaměřit se na podporu již fungujících a vznik nových cestovních kanceláří a agentur, které by nabízely specializované produkty a služby pro oblast Zlínského kraje.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se věnovala problematice týkající se cestovního ruchu ve Zlínském kraji. Cestovní ruch je dynamicky se rozvíjející odvětví, které působí pozitivně na ekonomiku státu, a proto by se měl podporovat. Každoročně se dává do pohybu obrovské množství lidí za účelem rekreace, ale i poznání. Cestovní ruch tvoří významnou součást spotřeby a životního stylu obyvatel. Je také už delší dobu stále více spojován s rozvojem regionů. Aby se lidé mohli podílet na cestovním ruchu, je k tomu nutná možnost svobodného pohybu, dostatek volného času a volných finančních prostředků. Ale taktéž výstavba a provoz dopravních, ubytovacích, stravovacích, kulturních, rekreačních, zábavních a dalších zařízení.

V teoretické části byly definovány základní otázky vymezení cestovního ruchu, jako například činitelé ovlivňující cestovní ruch, druhy a formy cestovního ruchu, a také marketing a marketingový mix. V Praktické části byl charakterizován Zlínský kraj, který má neobyčejnou kulturní a přírodní rozmanitost, zapříčiněnou prolínáním 3 národopisných celků (Valašsko, Haná a Slovácko). Dále byly popsány významné pamětihodnosti tohoto regionu, následně se práce věnovala současnému stavu v oblasti cestovního ruchu tak, že byly analyzovány jeho základní předpoklady pro rozvoj. Z nich byla zpracována SWOT analýza a na závěr byly vypracovány možnosti zlepšení současné situace a rozvoje cestovního ruchu ve Zlínském kraji.

Zlínský kraj disponuje množstvím přírodních a kulturních předpokladů, a proto by se měl zaměřit na odstranění nedostatků při jejich využívání. Například by pomohlo zlepšení stávající situace dopravní infrastruktury, napojením na síť dálnic a rychlostních komunikací, zvýšení povědomí o tomto kraji mezi tuzemskými i zahraničními návštěvníky, dobudování a propojení sítě cyklostezek, rekonstrukce a výstavba nových ubytovacích zařízení pro zvýšení pohodlí, ochrana a udržování přírodních a kulturních památek i uchovávání lidových tradic. V neposlední řadě by byla rovněž vhodná podpora pro cestovní kanceláře a agentury orientované na incomingový cestovní ruch.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUCHU VÝCHODNÍ MORAVY, © 2012. Kroměřížsko. *Vychodni-Morava.cz* [online]. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.vychodni-morava.cz/lokalita/26/cms/4064/>
2. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2012. Cestovní ruch – časové řady. *Zlin.CZSO.cz* [online]. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: http://www.zlin.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr
3. ČSÚ, © 2012. Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních ve Zlínském kraji. *CZSO.cz* [online]. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/i/navstevnost_v_hromadnych_ubytovacich_zarizenich_ve_zlinskem_kraji_v_roce_2011
4. FORET, Miroslav a Věra FORETOVÁ, 2001. Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0207-X.
5. HESKOVÁ, Marie a kol., 2006. Cestovní ruch. Vyd. 1. Praha: Fortuna. ISBN 80-7168-948-3.
6. HOLEČEK, Milan, Peter MARIOT a Miroslav STRÍDA, 2007. Zeměpis cestovního ruchu. Vyd. 2. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti. ISBN 80-86034-64-X.
7. HORNER, Susan a John SWARBROOKE, 2003. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0202-9.
8. HRALA, Václav, 2002. Geografie cestovního ruchu. Vyd. 4. Praha: Idea servis. ISBN 80-85970-36-8.
9. INDROVÁ, Jarmila a kol., 2009. Cestovní ruch. Vyd. 2. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. ISBN 978-80-245-1569-4.
10. KATALOG FIREM ZLÍNSKÉHO KRAJE, © 2012. Infrastruktura. *Katalogfiremzk.cz* [online]. [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.katalogfiremzk.cz/profil-regionu/infrastruktura/>
11. MALÁ, Vlasta a kol., 2002. Základy cestovního ruchu. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. ISBN 80-245-0439-1.
12. MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA, © 2008. *Zlin.eu* [online]. [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.zlin.eu/>

13. M-ARK MARKETING A REKLAMA, 2009. *Turistický průvodce regionem Kroměřížsko*. Zlín: Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.
14. M-ARK MARKETING A REKLAMA, 2011a. *Turistický průvodce regionem Valašsko*. Zlín: Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.
15. M-ARK MARKETING A REKLAMA, 2011b. *Turistický průvodce regionem Zlínsko a Luhačovicko*. Zlín: Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.
16. METODICKÁ PODPORA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE, © 2011. Charakteristika Zlínského kraje. *Regionalnirozvoj.cz* [online]. [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/zlinsky-kraj.html>
17. NĚMČANSKÝ, Milan, 1998. Propagace cestovního ruchu. Vyd. 1. Karviná: Slezská univerzita v Opavě. ISBN 80-7248-013-8.
18. OFICIÁLNÍ STRÁNKY ARCIBISKUPSKÉHO ZÁMKU A ZAHRAD KROMĚŘÍŽ, © 2012. *Zamek-Kromeriz.cz* [online]. [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <http://www.zamek-kromeriz.cz/>
19. OFICIÁLNÍ STRÁNKY ZÁMKU BUCHLOVICE, © 2012. *Zamek-buchlovice.cz* [online]. [cit. 2012-04-07]. Dostupné z: <http://www.zamek-buchlovice.cz/>
20. PASEO, © 2012. Skanzen Rožnov pod Radhoštěm. *Vyletnik.cz* [online]. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.vyletnik.cz/mistopisny-rejstrik/severni-morava/moravskoslezske-beskydy/6673-skanzen-roznov-pod-radhostem/>
21. PORTÁL ZLÍNSKÉHO KRAJE, © 2012a. Aktualizace Generelu dopravy Zlínského kraje. *Kr-Zlinsky.cz* [online]. [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=125175&doctype=ART&nid=2656&cpi=1>
22. PORTÁL ZLÍNSKÉHO KRAJE, © 2012b. Kroměřížsko. *Kr-Zlinsky.cz* [online]. [cit. 2012-04-11]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?nid=3581&docid=27941&doctype=ART&did=3656>
23. PRETORIEN, © 2011a. Kultura okresu Uherské Hradiště. *ZlinskyKraj.net* [online]. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: <http://www.zlinskykraj.net/cleneni.php?okres=uherske-hradiste&menu=kultura>
24. PRETORIEN, © 2011b. Okres Kroměříž. *ZlinskyKraj.net* [online]. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.zlinskykraj.net/cleneni.php?okres=kromeriz>

25. PRETORIEN, © 2011c. Okres Uherské Hradiště. *ZlinskyKraj.net* [online]. [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: <http://www.zlinskykraj.net/cleneni.php?okres=uherske-hradiste>
26. PRETORIEN, © 2011d. Okres Vsetín. *ZlinskyKraj.net* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z: <http://www.zlinskykraj.net/cleneni.php?okres=vsetin>
27. PRETORIEN, © 2011e. *ZlinskyKraj.net* [online]. [cit. 2012-04-08]. Dostupné z: <http://www.zlinskykraj.net/>
28. RYGLOVÁ, Kateřina, 2009. Cestovní ruch. Vyd. 3. Ostrava: KEY Publishing. ISBN 978-80-7418-028-6.
29. VYSTOUPIL, Jiří, Martin ŠAUER a kol., 2011. Geografie cestovního ruchu České republiky. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-340-7.
30. WWW.TRASOVNIK.CZ, © 2012. *Trasovnik.cz* [online]. [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: http://www.trasovnik.cz/k_zlin/k_zlin.asp
31. ZOO ZLÍN, © 2012. Vše o zoo. *Zoozlin.eu* [online]. [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: <http://www.zoozlin.eu/cz/vse-o-zoo/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Zlínský kraj a jeho okresy	28
Obr. 2. Arcibiskupský zámek a zahrady Kroměříž.....	29
Obr. 3. Zámek Lešná.....	30
Obr. 4. Valašské muzeum v přírodě	32
Obr. 5. Zámek Buchlovice.....	33

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Top 5 nejnavštěvovanějších ZOO 2010	31
Tab. 2. Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v roce 2011	52
Tab. 3. Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v roce 2011.....	53
Tab. 4. Top 5 nejnavštěvovanějších turistických cílů ve Zlínském kraji 2010	54
Tab. 5. Top 10 nejnavštěvovanějších turistických cílů v České republice 2010.....	55